

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

DİYALOG

SİVİL TOPLUM DİYALOĞU CIVIL SOCIETY DIALOGUE

KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM ARACI ve SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE and CIVIL SOCIETY SECTOR

DIYALOG

SIVİL TOPLUM DİYALOĞU CIVIL SOCIETY DIALOGUE

EKİM / OCTOBER 2017
ANKARA

www.ab.gov.tr
www.siviltoplumdiyalogu.org

 ABBakanligi

 ABBakanligi

 ABBakanligi

 ABdiyalogu

 DiyalogProjesi

 siviltoplumdiyalogu

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

2

AB TÜRKİYE DELEGASYONU BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ CHRISTIAN BERGER, SİVİL TOPLUMUN ÖNEMİNE İLİŞKİN SORULARI YANITLADI

HEAD OF THE EU DELEGATION TO TURKEY, AMBASSADOR CHRISTIAN BERGER, ANSWERED QUESTIONS ON THE IMPORTANCE OF THE CIVIL SOCIETY

11

SİVİL TOPLUM DİYALOĞU PROGRAMI BELGRAD'DA TACSO KONFERANSINA KATILDI

CIVIL SOCIETY DIALOGUE PROGRAMME PARTICIPATED IN TACSO CONFERENCE IN BELGRADE

14

KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM ARACI VE SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ

INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE AND CIVIL SOCIETY SECTOR

26

PROJELERDEN KISA NOTLAR

BRIEF NOTES FROM THE PROJECTS

Özgürüm Projesi 1020 Anneye, 810 Çocuğa Dokundu; 500 İnfaz ve Koruma Memuruna Eğitim Vererek Tamamlandı

I am Free Project Touched 1020 Mothers, 810 Children; Completed Upon Training 500 Prison Officers

Yunanistan ve Türkiye'deki Doğal Orkideleri Koruma Platformu Başarıyla Noktalandı

Greece - Turkey Wild Orchids Conservation Platform Successfully Completed

Lisanssız Güneş Enerji Santralleri için Kurum Rollerini Yeniden Tanımlandı

Roles of Actors for Unlicensed Solar Energy Systems Redefined

Tüketici Hareketi Değişimi

Change in Consumers Movement

Krizden Çözüm Arayışına: Mültecilerin Uyum Projesi

From Crisis to Seeking Solutions: Harmonization of Refugees Project

Geleceğe Değer Katmak Projesi, Avrupa Soğutma Sektörünü İzmir'de Bir Araya Getirdi

Adding Value to the Future Project Gathered the European Refrigeration Sector in İzmir

46

MERCEK ALTI

A CLOSER LOOK

Gökova Körfezi'ndeki Küçük Balıkçılar AB Ortak Balıkçılık Politikasını Uygulamaya Başladı!

Small Scale Fishers in Gökova Bay Started to Implement EU Common Fisheries Policy!

Yaz ayları hızla geçti, sonbahar geldi. Sivil Toplum Diyaloğu Programının dördüncü dönem projeleri de birer birer tamamlanıyor. Artık final raporları yazılıyor. Hedeflerini gerçekleştiren hibe faydalanıcılarından pek çoğu, elde ettikleri somut sonuçlardan yola çıkarak başka projeler hazırlıyorlar.

Ortaya çıkan proje sonuçları etkileyici. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üye olma yolunda attığı adımlara destek olan projelerin hepsi -ki bazıları ne kadar teknik görünürse görünsün- dokundukları hayatları etkilemeye, daha iyiye dönüştürmeye devam ediyorlar.

Sizler için Sivil Toplum Sektörü, Yerel STK'lar ve Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programlarındaki gelişmeleri derledik.

Sivil Toplum Diyaloğunun ve sivil toplum kuruluşlarının neden Avrupa Birliği için çok değerli olduğunu, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian BERGER ile konuştuk. Türkiye ile AB ilişkilerindeki yeni dönemi değerlendiren Büyükelçi BERGER, AB Türkiye Delegasyonunun stratejisini anlattı.

Sizleri daha sonra sivil toplum dünyasına götürdük ve tabii ki Sivil Toplum Diyaloğu projelerinden haberler derledik. Cezaevinde annelerinin yanında kalan 0-6 yaş arasındaki çocuklardan başladık; her yıl 100 milyon orkidenin doğal ortamlarından sökülmemeleri için Türkiye, Yunanistan ve Almanya ortaklığında gerçekleştirilen iş birliğine değindik. Yenilenebilir enerjinin vazgeçilmezi güneş enerjisini, tüm toplumu ilgilendiren tüketici haklarını, 3 milyon mülteciye ev sahipliği yapan Türkiye'de mültecilerin entegrasyonu için atılan adımları ve son olarak da İzmir Kalkınma Ajansının ev sahipliğini yaptığı uluslararası konferansı sayfalarımıza taşıdık.

Yine ilkleri içinde barındıran Gökova Körfezi'ndeki küçük balıkçıların şimdiden AB Ortak Balıkçılık Politikası'na hazırlanmalarının öyküsünü sizler için derledik.

Keyifli okumalar dileriz...

Sivil Toplum Diyaloğu Program Ekibi

Summer went by quickly and it is autumn now. The fourth phase projects of the Civil Society Dialogue Programme are being completed one after another. Final reports are prepared. Most of the grant beneficiaries who achieved their objectives are getting prepared for other projects using the concrete results they obtained.

The project outcomes are very impressive. All of the projects -although some may seem very technical- contribute greatly to Turkey's path towards full membership to the European Union and continue to effect and improve the lives they touch.

For you, we compiled the developments in the Civil Society Sector Grant Schemes for Grassroots CSOs and Partnerships and Networks.

Head of the EU Delegation to Turkey, Ambassador Christian BERGER spoke with us on why Civil Society Dialogue and civil society organizations are vital for the European Union. Ambassador BERGER touched upon the new phase of Turkey-EU relations and explained the strategy of the EU Delegation to Turkey.

We then take you to the world of civil society and present the news we compiled from the Civil Society Dialogue projects. We start with children aged 0-6 years who stay with their mothers in prison, and move on to the cooperation for preserving yearly 100 million orchids in their natural environments under the partnership of Turkey, Greece and Germany. Our pages continue with the indispensable renewable energy - solar power, and consumer rights which is of interest to the entire society, then the steps taken towards the integration of refugees in Turkey hosting 3 million refugees, and finally the international conference held by İzmir Development Agency.

You will then read about the story of small scale fishers in Gökova Bay already preparing for the EU Common Fisheries Policy.

Enjoy...

Civil Society Dialogue Programme Team

AB TÜRKİYE DELEGASYONU BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ CHRISTIAN BERGER, SİVİL TOPLUMUN ÖNEMİNE İLİŞKİN SORULARI YANITLADI

HEAD OF THE EU DELEGATION TO TURKEY, AMBASSADOR CHRISTIAN BERGER, ANSWERED QUESTIONS ON THE IMPORTANCE OF THE CIVIL SOCIETY

Avrupa Birliği, Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinde sivil toplum sektörünün güçlendirilmesinde katalizör rolü oynuyor. Sivil toplum kuruluşlarının (STK) enerjiden adalete, çevreden tüketici haklarına kadar çok çeşitli alanlardaki çalışmalarına özel önem veriliyor. Şu anda 4. dönemi uygulanmakta olan Sivil Toplum Diyalogu Programına Avrupa Birliği tarafından verilen destek buna mükemmel bir örnek oluşturuyor.

In Turkey's EU accession process, the European Union serves as a catalyst for strengthening the civil society sector. A special importance has been given to the civil society organizations (CSO) and their involvement in various areas from energy to justice, from environment to consumer rights. The Civil Society Dialogue Programme, which is now in the 4th phase, has been a perfect example of the support given by the European Union.

Avrupa Birliği'nin sivil topluma verdiği bu önemin nedenlerini, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı, Büyükelçi Christian BERGER'e sorduk.

STK'lar AB için neden büyük bir öneme sahip?

Ankara'daki ofisinde bulduğumuz Büyükelçi BERGER, sözlerine bu soruya Avrupa Birliği'nin dünya çapında sivil toplumun en büyük destekleyicisi olduğunu ifade ederek başladı. Verdikleri desteğin özünde, AB'nin izlediği çok temel bir prensip olan 'yerindelik ilkesinin' bulunduğunu belirtti. Bu, bir sorun ortaya çıktığında bu sorunu yerinde çözmeye yönelik ilk adımın toplumun doğrudan üyeleri olarak sivil toplum temsilcileri tarafından atılması anlamına geliyor.

"Bu kişiler, yalnızca siyasal veya insan hakları sorunları değil, şehirlerinizi nasıl düzenlediğiniz ve kentsel planlamandan, hangi tip kanalizasyon sistemine ya da atık bertarafına sahip olduğunuza kadar hayata ilişkin her tür sorunla ilgilenen insanlar ... buna sosyal problemlerle, toplum düzeyindeki ekonomik sorunlarla nasıl başa çıkılacağı da dahil. Dolayısıyla insanları, hayatlarını etkileyen her türlü meseleye dahil etmenin önemli olduğuna inanıyoruz. Ve birçok durumda da insanlardan iyi fikirler alıyorsunuz. Problemin çözümüne yönelik bir anlayışa sahipler çünkü konunun üzerinde düşünmüş oluyorlar. Meseleden ve sorunun kendisinden uzak olanlara kıyasla konuyu daha derin ve çok daha kapsamlı bir şekilde düşünmüş olabiliyorlar".

Dolayısıyla Büyükelçi BERGER'e göre Sivil Toplumun desteklenmesi, insanları karar alma süreçlerine dahil edilmesi anlamına geliyor.

Büyükelçi BERGER, bu konunun AB'de de aynı şekilde işlediğinin altını çiziyor. Avrupa Komisyonu tarafından yeni bir girişim ortaya atıldığında, yapılacak çalışma ile ilgili olarak AB'nin her zaman ya internet yoluyla ya da doğrudan toplantılarla bir "danışma kurulu" gibi sivil toplumdaki görüş almayı amaçladığını vurguluyor. Bununla birlikte, üçüncü ülkelerde işbirliğinde ortak ülkeye bağlı olarak bazen yalnızca hükümetle değil, STK'lar ile de ikili toplantılar yapıldığını, hatta bazen ikisi ile aynı toplantıda görüşüldüğünü belirtiyor. Büyükelçi BERGER, burada önemli olan noktanın STK'ların her zaman karar arayışlarına katılması olduğunu vurguluyor.

We asked the reasons behind the importance given to the civil society by the European Union with the Head of the EU Delegation to Turkey, Ambassador Christian BERGER.

Why are CSOs very important to the EU?

Ambassador BERGER, meeting us at his office in Ankara, started to answer this question by stating that the EU is the biggest supporter of the civil society worldwide. He says that it comes from a very simple principle the EU is pursuing: subsidiarity. This means when a problem occurs, the very first level to solve that specific problem lies within the civil society as representatives but also direct members of the community.

"These are the people who deal with any kind of problems of life - not only political issues or human right issues; this range from how you organize your cities and urban planning or what type of sewage system, what kind of waste disposal you have ... how to deal with societal problems, with economic issues at the community level. Therefore, we believe it is important to involve people on all issues affecting their lives. And in many cases, you actually get good ideas from people because they have thought things through, they have an understanding what the solution to their problem could be. They even may have thought deeper and in a much more comprehensive way than others who are more remote from the specific issue"

Therefore, he says, supporting Civil Society means involving people in decision making.

Ambassador BERGER underlines that this is also how it works when it comes to the EU. He emphasizes that whenever there is a new initiative launched by the European Commission, very publicly either on the internet or in direct meetings, the EU always aims to consult civil society as an "advisory board" for the work that is underway. Also in its cooperation with third countries, sometimes, depending on the partner country, bilateral meetings are held not only with the government but also with the CSOs, and sometimes with both of them in the same meeting. He emphasizes the important point here is that the CSOs are always involved in the decision finding process.

Büyükelçi BERGER, yerel düzeydeki kişilerle doğrudan iletişime geçmenin, herhangi bir durum veya sorun hakkında daha iyi bilgilere ulaşılabilmesini, çoğunlukla da durumun daha anlaşılmasını ve çözüme yönelik daha iyi önerilerin sunulmasını sağladığına inanıyor. Bunun, üst düzey bir diplomattan aldığı ilk diplomasi dersi olduğunu söylüyor.

He believes communicating directly with people at the local level offers better information on any situation or problem, often providing a better understanding of the situation and better proposals to resolve issues. And he says that this was a very first lesson that he took in diplomacy from a senior diplomat.

“... bence bu yüzden AB insan hakları kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını ve insanların günlük sorunlarını ele alan diğer kuruluşları desteklemeyi prensip edinmiş ... AB olarak yaptığımız işlere sivil toplumu dahil etmeye özen gösteriyoruz ve tabii ki sivil toplumun üçüncü ülkelerde de aynı şekilde kabul görüyor olmasını, onları ilgilendiren konularda kararların hazırlanmasına müdahil olmasını umuyoruz”.

“... that’s why I think the EU pursues this principle in its own work; to support human rights organizations, civil society organizations and any other organizations that deal with the daily problems of the people ... we make a point of involving civil society in what we are doing as the EU, and of course we hope that civil society has a similar reception in third countries: that the CSOs are getting involved in preparing decisions that concern them”.

AB Türkiye Delegasyonunun ön yargıların kırılmasına yönelik stratejisi nedir?

Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinin tarihi en az yarım asır öncesine dayanıyor. Özellikle de son yıllarda, Türkiye'nin AB üyeliği hem Avrupa Birliği'nde hem de Türkiye'de “sıcak gündem maddesi” haline gelmesini ve bu konuda farklı düzeylerde ön yargılarla dolu bir çok farklı görüş ve tartışma bulunduğunu hatırlatarak Büyükelçi BERGER'e Delegasyonun ön yargıların kırılmasına yönelik stratejisini sorduk.

What is the strategy of the Delegation to Turkey in overcoming the prejudices?

As the history of Turkey's EU accession process dates back at least half a century, particularly in recent years, Turkey's EU membership has become a “hot topic” both in the EU and Turkey. Reminding him that there are so many debates going on around the issue, with very different views loaded with different levels of bias, we asked Ambassador BERGER, what the Delegation's strategy is for overcoming any prejudices.

Birbiri için büyük öneme sahip Türkiye ve AB arasında geçtiğimiz Kasım ayından bu yana olumsuz bir açıklamanın yapılmadığı tek bir günün bile geçmediğini hatırlatarak, “Bu çok önemli bir mesele, ilişkimiz için mühim. Buraya geldiğimden beri üzerinde çalışmaya ve düşünmeye çalıştığım bir konu”, diyor. AB hakkında olumsuz başlık atan gazeteleri biriktirdiğini ve üst üste koyduğunda bir metrelik bir yığın oluşturduğunu anımsıyor.

“It is a very important issue, essential to our relationship. This has been something that I have been trying to work on since I came here”, he says; remembering that not a single day had passed since last November without negative statements from the EU and Turkey, being very critical of each other. He recalls collecting newspapers with negative headlines about the EU that ended up to be a stack of one meter tall.

“... Bu bir sarmal, olumsuz hikayeler olumsuz hislere dönüşüyor; bu da bir çeşit karşılıklı döngü halini alıyor. Avrupa’da da durum aynı. Delegasyonun rolü, her iki tarafta da daha iyi ve adil bir anlayış geliştirilmesine katkıda bulunmak ve de işbirliğimizin olumlu yönlerini göstermek”.

“... It is a spiral, negative stories lead to negative feelings; it is sort of a feedback loop, also in Europe. The Delegation’s role is to contribute to a better and fair understanding on both sides but also show the positive aspects of our cooperation”.

Büyükelçi BERGER, olumsuz başlıklar bir kenara bırakıldığında, kısa süre içinde teknik ve proje odaklı işbirliğinin son derece güçlü olduğunu ve bu işbirliğinin de sadece bir alanda değil çok geniş bir yelpazede, hayatın hemen hemen tüm unsurlarında somut sonuçlar doğurduğunu fark ettiğini söylüyor. Sivil toplumun, olumsuz düşünceleri etkisiz hale getirmede en önemli rolü oynadığı ve oyama-ya devam edeceğine yönelik inancını ifade ediyor.

Apart from negative headlines, Ambassador BERGER says he realized very quickly that the technical and project oriented cooperation is extremely strong offering tangible results not only in one field but across the whole spectrum, and in almost every walk of life. He strongly believes that the civil society is playing and will play the most crucial role in terms of neutralizing negative feelings.

“Burada sivil toplumun yapabileceği, bu tehlikeli döngüyü kırarak şöyle demek: “Hayır! Güçlü bir işbirliğimiz var. Birbirimizi anlıyor ve birlikte çalışıyoruz, diğer tarafa ilişkin tüm bu yanlış görüşlerin üstesinden gelmek için çalışıyoruz. Bu işbirliğini desteklemenin kazançlı ve faydalı olduğunu, bizi belli bir noktaya getirdiğini yaptığımız işlerde de gösterebiliriz”.

“What civil society can do here to break that dangerous cycle is to say: “No! We have a strong cooperation. We understand each other, we work with each other, we work on overcoming all these biased views of the other side. And we can also show the work that we are doing, supporting this cooperation is fruitful and useful and it leads to something”.

Komasyon Başkanı Jean-Claude JUNCKER'ın kendi görev döneminde genişleme olmayacağına yönelik ifadelerini hatırlatarak, katılımın hemen yarın gerçekleşmeyeceğini de kabul ediyor. Ancak, Büyükelçi BERGER, bunun genişleme sürecinin duracağı anlamına gelmediğini söylüyor. Aksine, birçok siyasi analist gibi genişleme sürecinin AB'nin şimdiye kadar geliştirdiği en başarılı dış politika aracı olduğuna inanıyor. Asıl amaç olan "tam üye olmak" her ne kadar önemli olsa da bu amaca ulaşmak için hükümetlerin siyasi ve ekonomik reform çabalarını sürdürmesinin de eşit derece önemli olduğunu belirten Büyükelçi BERGER, katılım sürecini devam ettirmenin en iyi yolunun, STK'ları sürece dahil etmekten geçtiğini vurguluyor.

He admits that it will not lead to accession tomorrow, recalling Commission President Jean-Claude JUNCKER's statement that there will be no further enlargement of the Union during his term. However, Ambassador BERGER says that it does not mean the enlargement process will stop. On the contrary, he believes like many political analysts, that the enlargement process has been the most successful foreign policy tool that the EU has developed so far. Although the aim is important - that is to become the full member, the way towards that aim is equally important for the governments to move forward in carrying out their political and economic reform efforts. And he underlies the best way to continue the accession process is to involve the CSOs.

"Sivil toplum kuruluşlarının sadece hükümetlerle değil birbirleriyle de görüşmesinin olağanüstü önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu ön yargıların, çirkin ve yanlı görüşlerin büyük bir kısmı tarafların birbirleriyle konuşmasıyla kırılır".

"I think it is extremely important that civil society organizations, not only talk to governments but also to each other. Because you can overcome the larger part of these prejudices, these ugly and biased opinions by talking to each other".

Büyükelçi BERGER, Delegasyonun stratejisinin, vergileriyle nihayetinde bu desteği sağlayan Avrupalılara, AB ve Türkiye arasındaki "işbirliğini" göstermek ve projeler kapsamında birlikte gerçekleştirilen işleri anlatmak olduğunu söylüyor. Akla şu soru geliyor: Avrupalılar bu işbirliğinin önemini anlıyor mu?

Ambassador BERGER, firmly says that the strategy of the Delegation is to highlight "the cooperation" between the EU and Turkey, to explain the things that are being done together within the projects to Europeans, to the taxpayers who provide the support in the end. The question that comes to mind is whether the Europeans understand the importance of this cooperation.

"Konu da bu. Anlamalarını sağlamalıyız; neler başardığımızı kavramaları gerekiyor. Ben AB kurumlarına rapor sunuyorum, bu işin bir yanı, fakat iyi bilgilendirilmiş gazetecilerin de genel halka hitaben haberler yapması lazım. Böylece bunun, sonuçta Avrupa için de iyi olduğunu anlamalarını sağlamalısınız. Bence AB-Türkiye işbirliğinin daha fazla anlaşılmaya başlamasının en önemli nedenlerinden biri göç meselesi. Bu göç anlaşmasının daha başarılı hale gelebilmesi için Avrupa'da ve Türkiye'de birtakım STK'larla yakın bir şekilde çalıştığımız haberlerde geniş yer buldu. Dolayısıyla, bence yavaş yavaş anlaşılıyor. Ancak bu sadece resmin bir parçası; vurgulamamız gereken daha pek çok başarılı işbirliği alanı var. Bence bu Delegasyonun stratejisi olmalı... yani AB Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve diğerleriyle birlikte yaptıklarımızı açıklamak ve insanların anlamasını sağlamak".

"That's the point. We have to make them understand; we need their comprehension for what we are achieving. I report internally to the EU institutions, this is one thing but also there is a strong need for reports addressing the general public, written by well-informed journalists. You have to make them understand that this is also good for Europe in the end. I think the reason that there is a growing understanding of EU-Turkey cooperation has to do with the migration issue. It was widely reported and we work closely with a number of CSOs in Europe and here in Turkey to make this migration deal successful. That, I think is being understood, slowly. But that is only one part of the overall picture; there are many more areas of successful cooperation we need to highlight. And I think that should be the strategy of the Delegation... to explain and make sure that people understand what we are doing together with the Ministry for EU Affairs, Ministry of Finance etc...".

Büyükelçi BERGER, Türkiye genelinde gerçekleştirilen farklı türlerde katılım öncesi yardım projeleri ve programları sayesinde Delegasyonun aslında her alanda var olduğunu ve etkilerinin görülebilir olduğunu ifade ediyor. Bunun bazı örneklerini de bizimle paylaşıyor.

Ambassador BERGER admits that because of all different types of projects and programs of pre-accession throughout Turkey, the Delegation is actually present everywhere and the impacts are visible. He shares some examples.

“Trabzon’da bir gıda fabrikasındaydık ve bizim desteğimizle gerekli hijyenik ve ticari standartlara ulaşarak şimdi Türkiye pazarında çok güçlü bir konuma sahip olmanın yanı sıra AB’ye de ihracat yapabildikleri için oldukça gurur duyuyorlardı... bir atık su arıtma tesisini de ziyaret ettik... Bu tesis de 2012’den bu yana işletmedeydi... çevrede bir değişiklik meydana getirdiğinden, şehir üzerinde önemli etkiye sahipti. Akıntı yönündeki bölgede birçok çiftçi bulunmaktaydı ve kanalizasyon suyu altında kaldığı için çiftliklerini kullanamaz hale gelmişlerdi. Bu durum ortadan kalktı, tamamen sona erdi. Arazilerini yeniden kullanabiliyorlar”.

“We were at a food factory in Trabzon; they were very proud that with our support they reached the necessary hygienic and commercial standards so they can now not only have a very strong position in the Turkish market but they can also export to the EU... we also went to a waste water treatment plant in That has been in operation since 2012... it had an important impact on the city by changing the environment. There had been many farmers downstream who could not use their farms any longer because it was floated with sewage water. That’s gone, that’s finished. They can use their land again”.

“Türkiye, en yüksek miktarda IPA desteği alan ülkedir”

Türkiye’de, birçok sektör, milyonlarca avro finansman alarak “Katılım Öncesi Yardım Aracının (IPA)” ikinci fazından yararlanıyor. Büyükelçi BERGER’e, IPA desteğinin Türkiye’deki AB’ye üyelik hedefine nasıl katkıda bulunduğunu sorduk.

“Turkey is the country that has the highest amount of IPA support”

Many sectors in Turkey receive funds in the amount of millions of euros benefiting from the second phase of the “Instrument for Pre-accession (IPA)”. We asked Ambassador BERGER, how and in what way he thinks IPA assistance helps Turkey’s EU accession goal.

“Bu bir paket,” diyen Büyükelçi BERGER, AB’nin yalnızca yapılması gerekli olan belirli konuları söylemediğini, aynı zamanda gerekli adımların atılması için gereken mali desteği de sunduğunu belirtiyor. Katılım sürecinin ülkelere yardım ettiğine inanıyor çünkü katılım süreci:

- Reform ve modernizasyona yönelik birçok fikir veriyor;
- Benzer sorunları yaşamış diğer ülkelerin deneyimlerine erişim sağlıyor;
- Ve son olarak, katılım öncesi finansman da sağlayarak mali destek veriyor.

“It is a package,” Ambassador BERGER says indicating the EU is not only saying that certain issues are needed to be addressed, but at the same time provides the necessary financial support to take the necessary action. He believes that the accession process helps the country because it:

- Gives lots of ideas for reform and modernization;
- Gives access to experience of the other countries that had maybe similar problems;
- And finally, gives access to financial support through pre-accession funding.

AB Türkiye Delegasyonu Başkanı BERGER, öte yandan Türkiye'nin kendi başına reformlar ve değişiklikler yapabileceğine olan güçlü inancını da dile getiriyor. Ancak, geçtiğimiz dönem 4 milyar avro ve 2020 yılına kadar olan mevcut dönemde 4 milyar avro olan ek katkısıyla AB'nin de Türkiye'nin katılım sürecinde bir katalizör rolü oynadığını ve muazzam bir çaba gösterdiğini ifade ediyor.

On the other hand, Head of the EU Delegation Ambassador BERGER firmly believes Turkey can also realize reforms, changes on its own. But he says, with an additional support -4 billion euros in the previous period and 4 billion euros in the current period until 2020- the EU plays a catalyst role and puts a tremendous effort in Turkey's accession process.

"Türkiye, en yüksek miktardaki IPA desteğini kullanabilen ülkedir ... politik problemler söz konusudur ve belki Türkiye, bu politik süreç yavaşladığı ya da durduğu için zaman zaman hüsrana, hayal kırıklığına uğramış hissedebilir ancak destek devam etmektedir."

"Turkey is the country that can use the highest amount of IPA support... there are some political problems, and maybe Turkey sometimes feels frustrated or disappointed that political problems either slow down or stop the process, but the support is continuing."

Üst düzey ve teknik toplantılarla birlikte daha iyi bir diyalog yolda!

"Türkiye ve AB arasında yaşanan yetersiz bir iletişim sürecinden sonra gelecek dönem, ilişkileri ilerletmek, farklılıkları aşmak ve etkili bir şekilde diyalog yollarını açmak bakımından büyük önem taşıyor". Tüm bu yorumlar, Mayıs 2017 tarihinden itibaren başlayan üst düzey ve teknik toplantılara yönelik beklentiler temelinde yapılıyor. Büyükelçi BERGER'e bu konudaki fikrini sorduk.

A better dialogue accompanied with high level and technical meetings are on the way!

"After a period of insufficient communication between Turkey and the EU, the coming period is important as a positive phase in terms of taking our relationship forward, overcoming differences, open up dialogue channels in an effective way". All these comments are made upon the expectancy of high level and technical meetings that have begun since May 2017. We asked Ambassador BERGER's opinion on this matter.

"Yalnızca tahminde bulunabilirim... Cumhurbaşkanı ve Bakanların da sürekli söylediği gibi, stratejik amaç hala AB'ye katılmaktır. ... Bunu en tepeye koyarak bunu nasıl yapacağımız konusunda çalışmalıyız. Yani şu an ne yapıyoruz, ikimiz için de geçerli olan şeyleri, aynı gemide olduğumuzu, aynı zorlukları yaşadığımızı, aynı risklerle karşı karşıya olduğumuzu konuşmak suretiyle yeniden bir araya gelerek son bir yılda oluşan olumsuz duyguların üstesinden gelmeye çalışıyoruz. Bence, Sayın Mogherini (AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi/Komisyon Başkan Yardımcısı) "Birbirimiz hakkında konuşmayı bırakıp birbirimizle konuşalım" derken vermek istediği mesaj budur. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Mayıs ayında Brüksel'i ziyaret etmesi de bu anlayışın bir parçasıdır".

"I can only speculate... The important message is -the President keeps saying this, and Ministers keep saying this- that the strategic aim is still to join the EU... And from there, we should work downwards on how can we realize this? So, what we are doing at the moment is to overcome the negative feelings that have built up in the last year by re-engaging, by talking about the things that concern both of us, understanding that we are in the same boat, that we face the same challenges and the same risks. I think this is the message Mrs. Mogherini (High Representative of the EU for Foreign Affairs and Security Policy/ Vice President of the Commission) meant when she said 'Let's stop talking about each other but let's talk to each other'. President Erdoğan's visit to Brussels in May was already part of this understanding".

Türk tarafı gibi Büyükelçi BERGER de üst düzey diyalogun bir noktada AB ve Türkiye arasında düzenlenecek bir zirveye vesile olacağını umuyor. Teknik düzeydeki önemli çalışmalara paralel olarak, gümrük birliğinin modernizasyonundan, Türkiye'nin vize serbestisi sürecinde belirli kriterleri yerine getirmesine kadar birçok şeyin de yolda olduğunu vurguluyor.

Like the Turkish side, Ambassador BERGER hopes that high-level dialogue will lead to a summit between the EU and Turkey at one point. He underlines that in parallel with the important and technical work that has been going on -from the modernization of the customs union to Turkey fulfilling certain benchmarks in the visa-liberalization process- many things are in the pipeline.

"Önemli olan bunların hepsinin yardımının olması, tartışmalar dost ve partner olarak bizi endişelendiren meseleleri, her iki tarafın da hassasiyetlerini konuşabileceğimiz çok güçlü bir platforma sahip olmamıza yardım ediyor. Bu platform Türkiye'nin ve AB'nin endişe ve sorunlarını ifade edebileceği bir platform...".

"The Important thing is, this all helps, the discussions help to also have a platform, a strong platform whereas friends and partners, we can talk about the issues that concern us, all the sensitivities of both sides. It is a platform where Turkey/EU can express its concerns...".

Büyükelçi BERGER

Sivil Toplum Diyalogu Programı hakkında

Büyükelçi BERGER, 2008 yılından bu yana hem Türkiye hem de AB'den STK'lar arasında yakın ve oldukça önemli düzeyde ilişkiler olduğunu ifade ederek Sivil Toplum Diyalogu Programının son derece başarılı bir şekilde devam ettiğini belirtiyor. Delegasyonun, farklı kesimlerden insanları bir araya getirmeye devam edeceğini ve işbirliğinin gerçek avantajları ve faydaları konusunda insanları ikna etmeyi sürdüreceğini açıklıyor.

"Sivil Toplum Diyalogu . . . Türkiye ve AB'den sivil toplum kuruluşlarını ortak konular etrafında, bilgi ve deneyim paylaşımı yapmak ve aralarında sürdürülebilir bir diyalog oluşturmak amacıyla bir araya getiriyor; AB'den mevkiidatlarıyla ağ kurmalarını desteklemek için onlara fon sağlıyor. İlgili bakanlıkların kapasitesinin geliştirilmesini sağlamak üzere de Teknik Destek sunuyor. 2008 yılından bu yana 500'den fazlası AB'den olmak üzere yaklaşık 1800 STK'nın farklı alanlardaki diyalog programlarında yer aldığını söylemekten gurur duyuyorum. . . Delegasyonun ve aynı zamanda Brüksel'in bakış açısına göre, bu işbirliği önemlidir ve bizce genişleyerek devam edecektir. Delegasyon olarak şimdi buna, dolayısıyla da işbirliği projelerinin uygulanmasına daha fazla odaklanacağız."

Ambassador BERGER

About the Civil Society Dialogue

Ambassador BERGER points out that since 2008 there has been a close and quite substantial engagement between the CSOs both from Turkey and the EU; and Civil Society Dialogue Programme has been going on very successfully. He explains that the Delegation will continue to bring people together from different aspects and also continue to convince people of the real advantages and benefits of cooperation.

"Civil Society Dialogue . . . brings together civil society organizations from Turkey and the EU around common topics, to exchange knowledge and experience and to build a sustained conversation between them, provides funding to civil society organizations to support their networking with their peers in the EU. They also provide Technical Assistance for capacity building for the ministries involved. I am proud to say that since 2008, more than 500 CSOs from the EU and almost 1800 CSOs joined the dialogue programs in different fields . . . From the Delegation's perspective and also the Brussels perspective, this cooperation is important and we will continue and in our view it will be expanded. We, as the Delegation, will now focus more on this and on the implementation of cooperation projects."

Röportajı sonlandırmadan önce Büyükelçi BERGER'e, STK'lar özellikle de daha az kapasiteye sahip olanlar için AB prosedürlerini takip etme sürecinin ne zaman daha az bürokratik hale geleceğini sorduk.

Before concluding the interview, we also asked Ambassador BERGER if and when the process of following the EU procedures for the CSOs will become less bureaucratic; especially for the ones that has less capacity.

"Biz şimdi burada, onlara yardım etmek için neler yapabileceğimizi tartışıyoruz. Akıldaki bir örnek, en azından başvuru sürecinin ilk turunu Türkçe olarak gerçekleştirmek. . . insanların başvuru yapmasına izin vermeliyiz (tüm Türkiye genelinde) ve bu başvuru bir külfet olmamalı, en azından yalnızca (başvuruyu) doldurmak aşırı bir külfet halini almamalı. Bazen bürokrasi yükü ve yabancı dil gerekliliği bir araya gelince insanların başvuru yapması çok zor hale geliyor; öğrenmek ve gerçekleşmesi için bir şans vermek istediğimiz birçok güzel fikir var."

"We are here discussing now what can we do in order to help them. One example in my view is using the Turkish language at least in the first round if the application process . . . We need to allow people to apply (all around Turkey) and it should not be a burden, at least not an excessive burden just to fill in (the application). Sometimes a combination of burdensome bureaucracy and foreign language requirements makes it very difficult for people to apply; there are many good ideas out there we want to learn about and give them a chance of realization."

SİVİL TOPLUM DİYALOĞU PROGRAMI BELGRAD'DA TACSO KONFERANSINA KATILDI

CIVIL SOCIETY DIALOGUE PROGRAMME PARTICIPATED IN TACSO CONFERENCE IN BELGRADE

Sivil Toplum Kuruluşları için Teknik Destek (TACSO) tarafından düzenlenen Batı Balkanlar ve Türkiye'de Bağışçılık (Filantropi) başlıklı bölgesel konferans, 4-6 Temmuz 2017 tarihleri arasında Belgrad'da gerçekleşti. Batı Balkanlar ve Türkiye'de bağışçılığın mevcut durumu ve gelişmesi için uygulanan yöntemler konuşuldu. Bağışçılık söz konusu olduğunda mevcut durum kadar; dünyada yükselen trendler, ülkelerdeki bağış kültürünün güçlendirilmesi için kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşlarının yaptıkları ve yapmayı planladıkları masaya yatırıldı.

Bosna, Arnavutluk, Sırbistan, Kosova, Makedonya ve Karadağ'ın da davet edildiği toplantıya Türkiye'den çeşitli kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları katıldı. Konferansta Türkiye'yi kamudan AB Bakanlığı Proje Uygulama Başkanlığı, özel sektör ve sivil toplumdan da Sabancı Vakfı, Boyner Vakfı, TÜRKONFED, TÜSEV, TİSK, Sivil Toplum Destek Vakfı temsil etti.

The regional conference: Philanthropy in the Western Balkans and Turkey was organized in Belgrade on 4-6 July 2017 by TACSO (Technical Assistance for Civil Society Organisations). The current state of philanthropy in Western Balkans and Turkey was discussed and development methods were deliberated. As well as the existing state, the world trends in philanthropy were discussed, and the current and future steps of the public and private sector and the civil society organizations towards strengthening the philanthropy culture were examined.

Various public, private and civil society organizations from Turkey attended the meeting where Bosnia, Albania, Serbia, Kosovo, Macedonia and Montenegro were invited. Turkey was represented in the conference by the Directorate of Project Implementation, Ministry for EU Affairs from the public sector, and Sabancı Foundation, Boyner Foundation, TÜRKONFED, TÜSEV, TİSK and the Support Foundation for Civil Society from the private sector and civil society.

Filantropi / Bağışçılık nedir ?

Modern tanımına baktığımızda filantropi "Birinin, zamanını, uzmanlığını veya varlıklarını sosyal fayda yaratmak için **gönüllü** olarak vermesidir." Bu gönüllülük bireysel olup bireysel bağışçılık olarak adlandırılabilir gibi kurumsal da olabilmektedir.

Günümüzde birçok özel sektör kuruluşu kurumsal sosyal sorumluluk projeleriyle kurumsal bağışçılık konusunda ses getiren çalışmalara imza atmaktadır.

What is Philanthropy?

The modern definition of philanthropy is "**voluntarily** dedicating time, expertise or assets for social good." This voluntariness could be individual and called individual philanthropy or it could as well be institutional.

Today, many private sector organizations are involved with buzzworthy philanthropist activities with their corporate social responsibility projects.

Sabancı Vakfı kız çocuklarının küçük yaşta evlendirilmesine karşı yürüttükleri kurumsal sosyal sorumluluk projelerini; TÜSEV "miktarı değil yararı" sloganıyla Türkiye'de bağışçılık ve filantropi kültürünü teşvik etmek ve stratejik bağışçılığın gelişebilmesini kolaylaştıran bir altyapı sağlamak amacıyla yürüttüğü "Değişim için Bağış" projesini anlattı. TÜRKONFED de Sivil Toplum Diyalogu altında yürüttüğü kurumsal sosyal sorumluluk alanındaki projesine ilişkin bilgi verdi.

Sabancı Foundation provided information on their corporate social responsibility project against girls' early marriage; TÜSEV explained "Donations for Change" project they have been implementing to encourage the culture of philanthropy and to provide an infrastructure for developing strategic philanthropy in Turkey with the slogan "it is the good that matters, not the amount". TÜRKONFED shared information on their corporate social responsibility project under Civil Society Dialogue.

AB Bakanlığı Proje Uygulama Başkanı Bülent ÖZCAN, Türkiye’de kurumsal sosyal sorumluluk projelerinin yaygınlaştırılması için kamu-özel sektör-sivil toplum işbirliğinin güçlendirilmesinin öneminden ve buna yönelik Bakanlığın çalışmalarından bahsetti. ÖZCAN, aynı zamanda Sivil Toplum Diyalogu Hibe Programı hakkında da bilgi vererek, 2017 yılının son çeyreğinde açılması planlanan STD V hibe çağrısının Batı Balkanlar ve Türkiye arasında diyalogun geliştirilmesi ve bilgi ve tecrübe paylaşımı için önemli bir fırsat olduğunun altını çizdi. Batı Balkan ülkelerinin sivil toplum örgütlerini, STD beşinci dönem hibe programına başvurmaya davet etti.

Batı Balkan ülkeleri de, bağışçılık konusunda kendi ülkelerindeki iyi uygulamaları aktardılar. Konferans, Batı Balkanlar ve Türkiye’de bağışçılığın güçlü ve zayıf yanlarının tartışıldığı çalıştaylar ile devam etti. Çalıştaylarda ülkelerin bu alandaki ortak eksikliklerinin ve ihtiyaçlarının başında bağışçılığın geliştirilmesini teşvik ve motive edecek yasal mevzuat alt yapısı olduğu sonucu ortaya çıktı.

Bülent ÖZCAN, Director of Project Implementation, Ministry for EU Affairs, touched upon the importance of strengthening the public-private-civil society cooperation for extending corporate social responsibility projects in Turkey, and the Ministry’s activities towards this aim. ÖZCAN also provided information on the Civil Society Dialogue Grant Scheme, and underlined that CSD V call for grant proposals, planned to be opened in the last quarter of 2017, would be a significant opportunity for enhancing the dialogue between Western Balkans and Turkey and for sharing experiences. He invited the civil society organizations from Western Balkan countries to apply for CSD fifth phase grant scheme.

Western Balkan countries also explained the best practices in their countries regarding philanthropy. The conference then continued with workshops where strengths and weaknesses of philanthropy in Western Balkans and Turkey were discussed. The workshops revealed that the primary common gap and necessity in the countries on this issue was the legislative infrastructure to encourage and motivate philanthropy.

KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM ARACI VE SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ

INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE AND CIVIL SOCIETY SECTOR

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA), dalgalı siyasi gündeme rağmen, Avrupa Birliği (AB)-Türkiye ilişkilerinin en dinamik boyutunu oluşturuyor ve başarılı bir şekilde uygulanıyor. IPA'nın 2014-2020 yıllarını kapsayan dönemdeki en önemli gelişmelerden biri ise **sivil toplumun bir sektör** ya da başka bir ifadeyle bir **öncelik alanı olarak tanımlanması** oldu. Böylelikle, "sivil toplum" alanı tıpkı enerji, çevre, ulaştırma, tarımda olduğu gibi ayrı bir sektör olarak kabul edildi. Dolayısıyla, IPA 2014-2020 dönemi için stratejisi, öncelikleri, bütçesi olan bir çerçeveye kavuşmuş oldu. Yeni tanımlanan bu sektöre sağlanacak mali yardımlarla Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinin çok daha etkili bir şekilde desteklenmesi hedefleniyor.

Despite the fluctuating political agenda, Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) continues to be the most dynamic element of the European Union (EU) - Turkey relations and goes on to be successfully implemented. One of the most important developments in IPA 2014-2020 period is the definition of civil society as a sector or in other words a priority area. Thereby, "civil society" is accepted as a separate sector just as energy, environment, transportation or agriculture. It now has a framework with a strategy, priorities and a budget for the IPA 2014-2020 period. A much more effective support for Turkey's EU harmonization process is aimed through financial assistance to this newly defined sector.

190 Milyon Avro Sivil Toplum Sektörü için Kullanılacak

Türkiye'ye, AB tarafından 2014-2020 döneminde sağlanacak yaklaşık **4,5 milyar avro** mali yardımın **190 milyon avrosu** ise sivil toplum sektörü altında yürütülecek proje ve programlar aracılığıyla kullanılacak. **Avrupa Birliği Bakanlığı** da son **15 yılda geliştirdiği sivil toplum odaklı bakış açısı** ve bu alanda **yürüttüğü projelerden edindiği deneyimle** sektörün **"lider kuruluşu"** olarak belirlendi. Dolayısıyla AB Bakanlığı, Avrupa Birliği tarafından sivil toplum alanına aktarılacak olan bütçenin kullanımına yönelik programlama/proje belirleme ve izleme çalışmaları konusunda yetkili kılındı.

190 Million Euro Will Be Used for the Civil Society Sector

190 million euro out of the approximately **4.5 billion euro** financial assistance from EU to Turkey in the 2014-2020 period will be utilized through the projects and programmes to be implemented under the civil society sector. Furthermore, the Ministry for EU Affairs is identified as the **"lead institution"** of the sector with its **civil society oriented perspective developed over 15 years** and its **experience from the projects it has been executing in this area**. Therefore, the Ministry for EU Affairs has been authorised by the European Union for programming/project identification and monitoring in the use of the budget to be allocated for the civil society area.

IPA'nın uygulandığı bütün AB aday ve potansiyel aday ülkelerde **sivil toplum** yatay bir konu olarak ele alınırken sadece **Türkiye'de bir öncelik alanı** olarak tanımlanması, Türkiye'deki sivil toplumun gelişimi açısından çok önemli bir gelişme olarak kabul ediliyor. Türkiye'nin önerisiyle geliştirilen bu yaklaşım sivil toplumun Türkiye'nin AB üyeliği sürecinde en önemli aktörlerden biri olarak kabul edildiğinin de açık bir göstergesi.

In all EU candidate and potential candidate countries where IPA is implemented, **civil society** is a horizontal issue, whereas **only in Turkey it is defined as a priority area**, and that is considered to be a very important development for strengthening civil society in Turkey. This approach, which was adopted upon Turkey's proposal, is a clear indication of the fact that civil society is considered to be one of the most significant actors in Turkey's EU accession process.

Türkiye’de Sivil Toplum Destekleri

Ülkemizde AB sürecinin yarattığı kaldıraç etkisi sonucunda “proje” kavramı son yıllara damgasını vuran konulardan biri oldu. AB mali yardımları kapsamında tanınırlığı ve popülerliği artan proje yaklaşımı birçok kamu kurum ve kuruluşu tarafından kabul gördü ve bu kuruluşlara ilham verdi. Bu sayede, projeler sadece AB uyum süreci ve kalkınma konularıyla sınırlı kalmayarak sivil toplum gündeminin de önemli bir parçası haline geldi. Bu sürecin sonucunda bugün, birçok kamu kurum ve kuruluşu tarafından sivil toplum kuruluşlarına (STK) yönelik proje destek programları yürütülüyor. Ancak yine de Avrupa Birliği, IPA kapsamında yürütülen hibe programları, Avrupa Komisyonu tarafından merkezi düzeyde yürütülen farklı programlar ve Erasmus+ programı aracılığıyla Türkiye’de sivil toplumun geliştirilmesinde en önemli destekçilerinden biri olmaya devam ediyor. Bugüne kadar sivil toplum alanında yürütülen projeleri temel olarak iki eksende değerlendirmek mümkün. İlk eksen olarak “sivil toplum diyalogu” projelerini görüyoruz. 2002 yılından bugüne kadar diyalog projelerini içerecek şekilde yürütülen 12 program ile STK’lara yaklaşık 80 milyon avro destek sağlandı. İkinci eksen olan STK’ların kapasitesinin geliştirilmesi alanında ise yaklaşık 35 milyon avro tutarında 7 program yürütüldü (proje isimlerine ve daha detaylı bilgiye www.siviltoplumsektoru.org adresinden ulaşabilirsiniz).

Civil Society Supports in Turkey

With the leverage of the EU process, the “project” concept has become one of the most uttered issues in the recent years. The project approach, which became more recognized and popular in the scope of EU financial assistance, has been accepted by and inspiring for various public institutions and organizations. This allowed projects not only to be limited to EU harmonization process and development issues but also to become a significant part of the civil society agenda. Today, as a result of this process, numerous public institutions and organizations are implementing project support programmes for civil society organizations (CSO). However, the European Union is still one of the most important supporters of developing civil society in Turkey through grant schemes under IPA, various central programmes implemented by the European Commission and the Erasmus+ programme. The projects implemented in the civil society area so far could be considered in two main axes. The first axis is the “civil society dialogue” projects. Since 2002, approximately 80 million euro funding has been provided to CSOs under 12 programmes involving dialogue projects. The second axis is capacity building for CSOs, and 7 programmes in the amount of around 35 million euro have been implemented (for project titles and further details please visit www.siviltoplumsektoru.org).

AB Mali Yardımlarında Yeni Dönem ve Sivil Toplum Sektörü

IPA kapsamında sivil toplumun bir sektör, başka bir ifadeyle bir öncelik alanı olarak tanımlanması ve Avrupa Birliği Bakanlığının bu sektörün lider kuruluşu olarak belirlenmesi sonrasında, bu alanda geliştirilen projeler, uygulama süreçleriyle birlikte muhtemelen 2025 yılına kadar, sivil toplum kuruluşları ve Avrupa Birliği Bakanlığının önemli gündem maddelerinden biri olacak. AB Bakanlığı 4 temel öncelik kapsamındaki projeleri destekleyecek:

1. Kamu-sivil toplum diyalogunun güçlendirilmesi,
2. Sivil toplum alanına yönelik yasal çerçevenin iyileştirilmesi,
3. STK'ların kapasitesinin güçlendirilmesi,
4. Sivil toplum diyalogunun geliştirilmesi.

New Period in EU Financial Assistance and Civil Society Sector

After civil society being defined as a sector -in other words a priority area- in the scope of IPA and the Ministry for EU Affairs being designated as the lead institution in this sector, the projects developed in this area will become one of the most important items on the agenda of the Ministry for EU Affairs probably until 2025 considering their implementation processes as well. The Ministry for EU Affairs will support projects under 4 main priorities:

1. Strengthening public-civil society dialogue,
2. Improving the legal framework for civil society,
3. Strengthening the capacities of CSOs,
4. Enhancing civil society dialogue.

Sivil Toplum Sektörü, merkezi ve yerel kamu kurumları, STK'lar, üniversiteler, özel sektör kuruluşları ve diğer donör kuruluşlar için ne vad ediyor?

- STK'ların kapasitesini geliştirmeye ve sivil toplum diyalogunun güçlendirilmesine yönelik **hibe programları** ile STK'lara fırsatlar sunuluyor;
- Sivil toplum alanında çalışan kamu **kurum ve kuruluşlarının** kapasitesini geliştirmeye yönelik teknik destek projeleri ile kamu kuruluşları için fırsatlar sunuluyor;
- Sivil toplum alanında çalışan **kamu kurumları, üniversiteler, STK'lar, özel sektör kuruluşları ve diğer donör kuruluşların** işbirliğini güçlendirici, bu işbirliği için gerekli kapasite geliştirici, yasal çerçeve ihtiyaçlarını belirleyici teknik destek projeleri ile sivil toplum alanının tüm aktörlerine fırsatlar sunuluyor.

What does Civil Society Sector mean for central and local public institutions, CSOs, universities, private sector organizations and other donor agencies?

- Opportunities are provided to CSOs through **grant schemes** for building the capacities of **CSOs** and strengthening civil society dialogue;
- Opportunities are provided to public institutions through technical assistance projects for strengthening the capacity of **public institutions and organizations** in the field of civil society area;
- Opportunities are provided to all actors in the field of civil society through technical assistance projects that strengthen the cooperation among **public institutions, universities, CSOs, private sector organizations and other donor agencies** working in the area of civil society, that build the necessary capacity for this cooperation, and that identify the legislative framework needs.

Uygulanacak hibe programları ile önceki dönemlerden farklı olarak daha sistematik bir şekilde ilerleyen, her yıl belirli dönemlerde çağrıya çıkılan, STK'lar tarafından kolay takip edilebilir bir yöntem geliştirilmeye çalışılıyor. Böylece STK'lar tarafından sıkça dile getirilen programların takibine ilişkin zorluklar, başvuru sürelerinin kısa olması nedeniyle hazırlık ve ortak bulmada yaşanan sıkıntılar aşılmaya çalışılacak. Sivil toplum diyalogu ve kapasite geliştirme alanında 2017 yılında yayınlanan bir teklif çağrısı, 2018 ve 2019 yıllarında da benzer bir takvim ve yaklaşım içerisinde tekrarlanacak.

Aşağıdaki tabloda yer alan sivil toplum sektörü kapsamında yürütülecek projelere ek olarak önümüzdeki yıllarda dahil edilecek yeni proje fikirleri üzerindeyse çalışmalar devam ediyor.

Unlike previous periods, the grant schemes to be implemented aim to incorporate a methodology that progresses more systematically, has call for proposals each year in specific periods and that is easy to follow by the CSOs. Therefore, the challenges on following up the schemes, and problems in preparation and finding partners due to short application periods often voiced by CSOs are expected to be overcome. For civil society dialogue and capacity building, the call for proposal in 2017 will be repeated in 2018 and 2019 with a similar timeline and approach.

Works are ongoing on new project ideas to be included in the upcoming years in addition to the civil society sector projects listed below.

Sivil Toplum Sektörü Kapsamında Yürütülecek Projeler / Civil Society Sector Projects

PROJE ADI / PROJECT TITLE	
Sivil Toplum Destek Programı I / Civil Society Support Programme I	
FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY	
Avrupa Birliği Bakanlığı / Ministry for EU Affairs	
<p>Program şu bileşenlerden oluşuyor:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sivil Toplumun Geliştirilmesi ve Kamu-STK İşbirliğinin Güçlendirilmesi II2. Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı3. Yerel STK'lar Hibe Programı <p>Yerel STK'lar Hibe Programı ile yerelde örgütlenen STK'ların kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.</p> <p>Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı ile ise STK'lar tarafından kurulacak konsorsiyumlar aracılığıyla yerel STK'ların kapasitesinin güçlendirilmesi, kamu-STK diyalogu ve yasal çerçevenin geliştirilmesi konularında yürütülecek projeler desteklenecektir.</p> <p>Sivil Toplumun Geliştirilmesi ve Kamu-STK İşbirliğinin Güçlendirilmesi II projesi ise benzeri bir önceki projenin devamı olarak kamu-STK işbirliğinin güçlendirilmesi konusuna odaklanacaktır.</p>	<p>The Programme has the following components:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Strengthening Civil Society Development and Public-CSO Cooperation II2. Partnerships and Networks Grant Scheme3. Grassroots CSOs Grant Scheme <p>Grassroots CSOs Grant Scheme will include activities towards strengthening the capacities of locally organized CSOs.</p> <p>Partnerships and Networks Grant Scheme will support projects on capacity building for local CSOs, strengthening public-CSO dialogue and legislative framework through consortia to be set up by CSOs.</p> <p>Strengthening Civil Society Development and Public-CSO Cooperation II project will focus on enhancing public-CSO cooperation as a continuation of the similar previous project.</p>

PROJE ADI / PROJECT TITLE

AB-Türkiye Kültürlerarası Diyalog / EU-Turkey Intercultural Dialogue

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Yunus Emre Enstitüsü / Yunus Emre Enstitüsü

AB üyesi ülkelerin kültür enstitülerine yönelik olarak bir hibe programı yürütülecektir. Proje kapsamında kalıcı kültür köprülerinin kurulması hedeflenmektedir.

A grant scheme will be implemented for the culture institutes of EU member states. The project aims to establish permanent cultural bridges.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Sivil Toplum Diyalogu V / Civil Society Dialogue V

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Avrupa Birliği Bakanlığı / Ministry for EU Affairs

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülen sivil toplum diyalogu projelerinin devamı niteliğindedir. Sivil Toplum Diyalogu projesi kapsamında geliştirilen yeni yaklaşımla, ülkemizin AB sürecini ilgilendiren hemen tüm alanlarda diyalog eksenli projelerin geliştirilmesi mümkün olacaktır.

It is the successor of previous civil society dialogue projects implemented by the Ministry for EU Affairs. Through the new approach of the Civil Society Dialogue project, it will be possible to develop projects focusing on dialogue in almost all areas related to our country's EU accession process.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Sivil Toplum Destek Programı II / Civil Society Support Programme II

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Avrupa Birliği Bakanlığı / Ministry for EU Affairs

STK'ların kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik olarak yürütülecek bir hibe programıdır. STK'ların yönetim ve stratejik planlama kapasitelerinin güçlendirilmesi, STK'ların yürüttüğü çalışmaların etkinliğinin ve görünürliğünün artırılması, savunuculuk yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

It is a grant scheme towards strengthening the capacities of CSOs. The objective is to strengthen CSOs' management and strategic planning capacities, enhance the effectiveness and visibility of CSO activities, and to improve their advocacy skills.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

AB-Türkiye İş Dünyası Diyalogu / EU-Turkey Business Dialogue

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

TOBB-EUROCHAMBERS / TOBB-EUROCHAMBERS

TOBB tarafından yürütülen AB ve Türkiye odaları arasındaki ortaklıkların güçlendirilmesinin hedefleyen projelerin devamı niteliğindedir. AB ve Türkiye iş dünyası arasındaki işbirliği olanaklarının güçlendirilmesi, AB ve Türkiye iş dünyası entegrasyonunun getireceği fırsatların tanıtılması hedeflenmektedir. Program kapsamında AB ve Türkiye'den odaların faydalanabileceği bir hibe programı da yürütülecektir.

It is the successor of the projects implemented by TOBB aimed at strengthening partnerships between the chambers in EU and Turkey. The objective is to enhance the cooperation between businesses from EU and Turkey, and to introduce the opportunities brought by EU and Turkey business integration. A grant scheme will also be implemented under the programme for the benefit of chambers from EU and Turkey.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Yerel STK'lar İçin Stratejik Kapasite Geliştirme Programı / Strategic Capacity Building for Local/Grassroots CSOs

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi / Civil Society Development Centre

Özellikle AB hibe programlarına kapasiteleri nedeniyle erişimi sınırlı olan yerel STK'ların kapasitesinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Eğitimler, eşleştirme, ortaklık kurma ve savunuculuk gibi konularda yürütülecek kapasite geliştirme faaliyetlerinin yanı sıra kapasite geliştirme ve savunuculuk alanında doğrudan destekler de sağlanacaktır.

The objective is to strengthen the capacities of local CSOs that have limited access to especially EU grant schemes due to their capacities. As well as trainings and capacity building activities on twinning, partnering and advocacy, direct support will be provided on capacity building and advocacy.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Sivil Toplum Diyalogu VI / Civil Society Dialogue VI

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Avrupa Birliği Bakanlığı / Ministry for EU Affairs

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülen sivil toplum diyalogu projelerinin devamı niteliğindedir. Sivil Toplum Diyalogu projesi kapsamında geliştirilen yeni yaklaşımla, ülkemizin AB sürecini ilgilendiren hemen tüm alanlarda diyalog eksenli projelerin geliştirilmesi mümkün olacaktır.

It is the successor of previous civil society dialogue projects implemented by the Ministry for EU Affairs. Through the new approach of the Civil Society Dialogue project, it will be possible to develop projects focusing on dialogue in almost all areas related to our country's EU accession process.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Sivil Toplum Destek Programı III / Civil Society Support Programme III

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Avrupa Birliği Bakanlığı / Ministry for EU Affairs

STK'ların kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik olarak yürütülecek bir hibe programıdır. STK'ların yönetim ve stratejik planlama kapasitelerinin güçlendirilmesi, STK'ların yürüttüğü çalışmaların etkinliğinin ve görünürlüğünün artırılması, savunuculuk yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

It is a grant scheme towards strengthening the capacities of CSOs. The objective is to strengthen CSOs' management and strategic planning capacities, enhancing the effectiveness and visibility of CSO activities, and to improve their advocacy skills.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Ortak Kültürel Mirasın Korunması ve AB-Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogu (Faz II) /
Common Cultural Heritage: Preservation and Civil Society Dialogue Between Turkey And The Eu (Phase II)

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Kültür ve Turizm Bakanlığı / Ministry of Culture and Tourism

Program kapsamında Sinop Tarihi Cezaevinin restorasyonu tamamlanacak, ayrıca kültür ve sanat alanında diyalogun geliştirilmesine yönelik bir hibe programı yürütülecektir.

The Programme will include restoration of the Sinop Historical Prison, as well as a grant scheme for enhancing dialogue in the area of culture and arts.

Teknik Destek Projeleri / Technical Assistance Projects

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Kamu-Sivil Toplum İşbirliği için Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Kapasitesinin Güçlendirilmesi /
Strengthening the Capacity of the Ministry of Family and Social Policies for Public-CSO Cooperation

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı / Ministry of Family and Social Policies

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve sosyal içerme alanında çalışan kuruluşların karar alma, uygulama, izleme ve değerlendirme süreçlerine sivil toplum kuruluşlarının katılımının artırılması yoluyla kamu-STK diyalogunun güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

The objective is to strengthen public-CSO dialogue through increasing the capacity of the Ministry of Family and Social Policies and related institutions working in the field of social inclusion so as to improve the participation of CSOs in policy making, implementation, monitoring and evaluation.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

AB-Türkiye Anadolu Arkeolojisi ve Kültürel Miras Enstitüsü /
EU-Turkey Anatolian Archaeology and Cultural Heritage Institute

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi /
Ministry of Culture and Tourism and Metropolitan Municipality of Gaziantep

Proje kapsamında Gaziantep'te Türkiye'nin ilk ulusal arkeoloji enstitüsü kurulacaktır. Antik Anadolu uygarlıklarının arkeolojik ve kültürel mirasına kolay erişimin sağlanması yoluyla, AB ve Türkiye arasındaki ortak değerlerin ve kültürel mirasın korunması ve tanıtımına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

The first national archaeology institute of Turkey will be set up in Gaziantep within the scope of the project. The aim is to preserve and promote the shared values and common cultural heritage of the EU and Turkey by providing accessibility to the Ancient Anatolian Civilizations' archaeological and cultural heritage.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi /
Improving the Institutional Capacity of Directorate General of Foundations

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Vakıflar Genel Müdürlüğü / Directorate General of Foundations

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve kamu-STK diyalogunun geliştirilmesine yönelik faaliyetler içermektedir.

Activities will be implemented to improve the institutional capacity of DG of Foundations and to strengthen the cooperation between public sector and CSOs.

PROJE ADI / PROJECT TITLE

Yasal Çerçevenin İyileştirilmesi ve Dernekler Dairesi Başkanlığının Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi /
Enabling Legal Environment and Increasing the Capacity of Department of Associations

FAYDALANICI KURULUŞ / BENEFICIARY

Dernekler Dairesi Başkanlığı / Department of Associations

STK'lara yönelik yasal çerçevenin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar ile Dernekler Dairesi Başkanlığının kurumsal kapasitesini geliştirmeye yönelik faaliyetler yürütülecektir.

Activities will be carried out to improve the legal framework regarding CSOs and to strengthen the institutional capacity of the Department of Associations.

Sivil Toplum Sektörü ve Danışma Süreçleri

Sivil toplamsuz bir sivil toplum sektörü programlama ve uygulamasının olamayacağı inancıyla farklı aktörler en baştan beri sürece dahil edilmeye çalışılıyor. Sivil topluma ayrılan bütçenin güncel ve gerçek ihtiyaçlar doğrultusunda projelendirilerek kullanılmasını temin etmek için başta STK'lar olmak üzere, kamu kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve yabancı donör kuruluşlarla bir araya gelinerek görüş, öneri ve fikirleri alınıyor. Sektör hazırlıkları ve proje geliştirme süreçlerinde birlikte yürütülen çalışmalar, düzenli toplantılar ve eğitimlerle sürdürülüyor.

Bu danışma sürecinin yapılandırılmış bir şekilde ilerlemesi için 2016 ve 2017 yılı içerisinde bir dizi toplantı düzenlendi. İnternet üzerinden görüş almayı sağlayacak hazırlık çalışmaları devam ediyor. Önümüzdeki bir yıl içerisinde ilgili aktörlerden düzenli olarak görüş almayı sağlayacak bir yapının da oluşturulması planlanıyor. Böylece sivil toplumun güncel sorun, ihtiyaç ve önceliklerinin Avrupa Birliği Bakanlığı aracılığıyla kamu ile daha etkin bir şekilde paylaşılması hedefleniyor. Bu güncel sorun, ihtiyaç ve öncelikler sivil toplum sektörünün destek vereceği projelere yol gösterici olacak. Ayrıca sivil toplumla ilgili tüm aktörlerin yer aldığı bir iletişim altyapısı kurulacak. Bu sayede kamu tarafından, özellikle AB mali yardımları kapsamında STK'lara sağlanan desteklere ilişkin daha etkin ve sağlıklı bilgi akışı sağlanacak. Böylece sivil toplum alanına ulusal ve uluslararası kaynaklarca yapılacak yatırımlardaki koordinasyon sayesinde kaynak israfının önlenerek etkinlik ve verimliliğin artacağı değerlendiriliyor.

Gerçekleştirilen istişare toplantılarına özellikle STK'ların gösterdiği yoğun ilginin en somut göstergesi ise başvuru sayıları. Örneğin Şubat 2017'de Ankara gerçekleştirilen toplantı için yapılan açık çağrıya sadece 3 gün içerisinde 500'ün üzerinde başvuru alındı.

Civil Society Sector and Consultation Processes

With the awareness that civil society sector programming and implementation would be impossible without the civil society, efforts are made to involve various actors in the process from the start. Mainly the CSOs, but also public institutions, universities, private sector and foreign donor agencies are met and consulted in order to ensure that the budget allocated for civil society is used through projects with current and actual needs. Actions towards sector preparations and project development processes continue with regular meetings and trainings.

In order for this consultation process to move forward more structurally, a series of meetings were held in 2016 and 2017. Preparations to enable online consultation are ongoing. A structure is planned to be set up within the next year to ensure regular consultation with the relevant actors. Thereby, it is aimed that the current problems, needs and priorities of the civil society are shared more effectively with the public sector through the Ministry for EU Affairs. These current problems, needs and priorities will guide the projects to be supported by the civil society sector. Furthermore, a communication infrastructure will be established including all actors related to civil society. This will allow the public sector to provide more effective and sound information regarding the supports to CSOs especially in the scope of EU financial assistance. It is considered that effectiveness and efficiency will be increased by preventing waste of resources through coordination of investments to be made by national and international sources in the area of civil society.

Number of applications is the most concrete indication of the high interest especially from CSOs to these consultation meetings. For example, over 500 applications were received in merely 3 days for the open call to the meeting held in Ankara in February 2017.

Neden Sivil Toplum Sektörü?

AB mali yardımları çerçevesinde sivil toplum alanında sektörel bir yaklaşım geliştirilmesinin Türkiye açısından bazı önemli fırsatları ortaya çıkardığını söylemek mümkün:

- Öncelikle kamu kuruluşları tarafından sivil toplum ile ilişkilerin projeler aracılığıyla daha fazla gündeme gelmesi konusunda önemli bir adım atıldı.
- Her ne kadar proje yaklaşımı çerçevesinde mevzuatta değişiklik yapılması doğrudan mümkün olmasa da bu konuya ilişkin zihinsel ve stratejik hazırlıkların projeler kapsamında yapılması sağlanıyor.
- Kamu-STK işbirliğinin güçlendirilmesi anlamında Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından izlenen yöntemlerin diğer kamu kuruluşlarına da yaygınlaştırılması potansiyeli taşıyor.
- Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülen hibe programları aracılığıyla çok daha geniş bir kitleye ulaşılabilirdiği ve yeni aktörlerin sisteme dahil edilebildiği düşünüldüğünde, bu programlar STK'ların kapasitelerine önemli katkı sağlıyor.
- Her ne kadar değerlendirme ve sözleşme süreci Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) tarafından yürütülen hibe programları, uygulama süreçlerinin zorluklarıyla sık sık gündeme gelse de, projelerin AB kuralları çerçevesinde yürütülmesi ve MFİB'in bu konudaki deneyiminden kaynaklı profesyonel, kuralcı ve objektif tutumu Türkiye'de AB mali yardımları kapsamında yürütülen hibe programlarını proje dünyasının en kıymetli ve prestijlileri arasına sokuyor.

Why Civil Society Sector?

It is possible to say that developing a sectoral approach in the area of civil society under EU financial assistance brings along certain important opportunities for Turkey:

- *First and foremost, a significant step was taken towards highlighting public sector and civil society relations through projects.*
- *Although it is not directly possible to amend the legislation with a project approach, projects facilitate mental and strategic preparations on this issue.*
- *The methodology adopted by the Ministry for EU Affairs on strengthening public-CSO cooperation has the potential to be scaled up to other public institutions as well.*
- *Considering the fact that a much wider audience is reached and new actors are included in the system through grant schemes implemented by the Ministry for EU Affairs, these schemes contribute significantly to the capacities of CSOs.*
- *Evaluation and contracting of these grant schemes are carried out by the Central Finance and Contracts Unit (CFCU), and even though they are often mentioned with the difficulty in implementation processes, it is the EU's implementing rules and CFCU's experience and professional, normative and objective attitude that makes the EU financed grant schemes in Turkey this valuable and prestigious.*

- Sivil toplum alanının bir sektör olarak tanımlanması sivil toplum alanına özel bir bütçe tahsis edilmesine ve bu alana özgü hedef ve öncelikler belirlenmesine vesile oldu. Bu sayede de, düzenli olarak tekrarlanan, marka değeri yaratılmış, kolay takip edilebilir bir metodoloji ile ilerlemesi öngörülen hibe programlarının da yolu açılmış oldu.
- Sivil toplum sektörü altında sağlanan kapasite geliştirme desteklerinin, sürecin doğal bir sonucu olarak ilerleyen dönemde sadece hibe programlarıyla sınırlı kalmayacağı, ilgili kamu kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum işbirliği ile düzenli eğitim programları, mentörlük veya farklı ve yenilikçi kapasite geliştirme destekleriyle devam edeceğini şimdiden öngörmek mümkün.

AB, genişleme bölgesi ülkelerinde (Batı Balkanlar) sivil toplumun merkezi düzeyde yürütülen projeler aracılığıyla doğrudan Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmesine devam ediyor. Türkiye’de ise uzun yıllardır kamu kuruluşlarının katılımıyla yürütülen projelerden edinilen deneyimin ışığında sivil toplum bir sektör olarak tanımlandı ve sivil topluma sağlanan desteklerin büyük bir kısmı Türk kamu kuruluşları tarafından geliştirilen projeler aracılığıyla yürütülüyor. Türkiye’nin ekonomik ve sosyal yapısı, coğrafi büyüklüğü, güçlü sivil toplum deneyimi ve kamu kuruluşlarının konuya ilişkin sahiplenme düzeyi göz önünde bulundurulduğunda Türkiye’de oluşturulmaya çalışılan sektörel anlayışın doğru bir adım olduğu söylenebilir. Benzer şekilde, sivil toplum sektörü kapsamında Türk kamu kuruluşları tarafından proje geliştirilmesi ve yürütülmesinin sivil toplum-kamu işbirliğinin önünü açarak kaldırıcı etkisi yarattığı göz önünde bulundurulduğunda bu yaklaşımın devam ettirilmesinin sektörün gelişimindeki vazgeçilmez rolünün altı çizilmelidir. Elbette ki geliştirilmeye açık alanlar bulunuyor ve daha bir çok yenilikçi adım atılmalı. Ancak bugüne kadar atılan adımların sonuçları biraz daha sabırla beklenmeli ve bu olumlu başlangıç sürdürülmeli. Bu sabrın ve ısrarın olumlu sonuçlarının AB-Türkiye ilişkilerine de olumlu yansımaları olacaktır.

- *Civil society being defined as a sector led to a special budget and specific objectives and priorities for the civil society area. This also paved the way for grant schemes that are foreseen to be implemented with a regularly recurring, easy to follow methodology that has a certain brand value.*
- *It is naturally possible to envisage that the capacity building supports under the civil society sector would not only be limited to grant schemes in the upcoming period, but would continue with regular training programmes, mentorship or different and innovative capacity building supports through the cooperation of relevant public bodies, universities and the civil society.*

EU continues to support the civil society directly by the European Commission through central projects in the enlargement region countries (Western Balkans). Civil society has been defined as a sector in light of the experiences gained throughout the years in Turkey from the projects implemented with the participation of public bodies, and a majority of the support provided for the civil society is carried out through projects developed by Turkish public institutions. The sectoral approach to be set up in Turkey could be expressed as a correct step considering Turkey’s economic and social structure, geographical size, strong civil society experience and the commitment of public institutions towards the issue. Similarly, as Turkish public institutions develop and implement projects in the scope of the civil society sector and pave the way for civil society-public cooperation and bring forward an important leverage, it becomes apparent that continuation of this approach would be indispensable for the development of the sector. Of course, there are areas open for improvement and further innovative steps should be taken. However, a bit more patience should be shown to see the results of these interventions and this positive start should be sustained. The positive results of this patience and persistence will have positive reflections on EU-Turkey relations.

Sivil Toplum Sektörü, Yerel STK'lar ve Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programları Tanıtıldı

Artık bir sektör olarak da kabul edilen sivil toplumun Türkiye'de kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi, savunuculuk ve iletişim becerilerinin geliştirilmesini amaçlayan "Yerel STK'lar Hibe Programı" ile kamu kurumları ve STK'lar arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesini hedefleyen "Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı" teklif çağrıları yaz döneminde yayınlandı. Sivil toplum kuruluşlarına toplam 4.250.000 avro hibe desteği vermeyi öngören bu Programların tanıtımı Ankara, Antalya, İzmir ve İstanbul'da yapıldı. Temmuz ayında gerçekleşen Bilgilendirme Günlerine 1498 STK temsilcisi katıldı.

Avrupa'da faaliyet gösteren STK'ların da faydalanabileceği ve Türkiye'deki STK'lar ile ortaklıklar geliştirebileceği Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programının tanıtımı ayrıca Brüksel'deki TOBB İktisadi Kalkınma Vakfının ofisinde yapıldı. Tüm tanıtım toplantılarında hibe programlarına, başvuru ve değerlendirme sürecine ilişkin detaylı bilgi verildi. Ayrıca, katılımcıların proje hazırlama kapasitesini güçlendirmeye yönelik Proje Geliştirme Çalıştayları da Bilgilendirme Günlerinin bir parçası olarak gerçekleşti.

Civil Society Sector Grant Schemes for Grassroots CSOs and Partnerships and Networks Introduced

Calls for proposals were announced in the summer period under "the Grant Scheme for Grassroots CSOs" that aims to strengthen the civil society's institutional capacity in Turkey -which now considered as a sector- and to enhance advocacy and communication skills, and under "the Grant Scheme for Partnerships and Networks" that aims to strengthen the cooperation between the public institutions and CSOs. These schemes envisage to provide a total of 4.250.000 euro grant support to civil society organizations, and events for their introduction were held in Ankara, Antalya, İzmir and İstanbul. 1498 CSO representatives participated in the Information Days organized in July.

Furthermore, the "Grant Scheme for Partnerships and Networks", from which the CSOs active in Europe can also benefit and form partnerships with CSOs in Turkey, was introduced in TOBB Economic Development Foundation's office in Brussels. Detailed information was provided in all Info-Days regarding the schemes, application and evaluation processes. Project Development Workshops were also held as a part of the Info-Days in order to strengthen the project preparation capacity of the participants.

***PROJELERDEN
KISA NOTLAR***

***BRIEF NOTES
FROM THE
PROJECTS***

ÖZGÜRÜM PROJESİ 1020 ANNEYE, 810 ÇOCUĞA DOKUNDU; 500 İNFAZ VE KORUMA MEMURUNA EĞİTİM VEREREK TAMAMLANDI

I AM FREE PROJECT TOUCHED 1020 MOTHERS, 810 CHILDREN; COMPLETED UPON TRAINING 500 PRISON OFFICERS

Tüvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfının (TOÇEV), Londra'dan ortağı Worldview Impact Foundation ile birlikte yürüttüğü Özgürüm projesi, tamamlandı. Yaklaşık 6 yıl önce, bir basın toplantısı sırasında gelen "Siz de çocuk vakfısınız, cezaevinde annesinin yanında kalan çocuklarla ilgileniyor musunuz? Onların da desteğe ihtiyacı olduğunu biliyor musunuz?" sorusuyla şekillenmeye başlayan TOÇEV'in hayalini kurduğu proje, Sivil Toplum Diyalogunun 3. döneminde başladı, dördüncü döneminde devam etti.

I am Free project, implemented by Tüvana Foundation for Children Willing to Study (TOÇEV) with its partner from London Worldview Impact Foundation has been completed. The project was shaped upon a question to TOÇEV in a press conference, "You are a child foundation, are you concerned about children who stay with their mothers in prison? Do you know that they need support as well?", and it started in the 3rd phase of Civil Society Dialogue carrying on to the fourth phase.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün destek verdiği Özgürüm projesi, ceza infaz kurumunda anneleriyle birlikte yaşayan 0-6 yaş çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanması ve annelerin çocuklarıyla olan diyaloglarının ve davranış biçimlerinin güçlendirilmesi amacıyla hayata geçirildi.

Proje boyunca Bursa Yenişehir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Burhaniye T Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu, Balıkesir L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Denizli D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Denizli Bozkurt Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve İstanbul Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu her ay düzenli olarak ziyaret edildi. Ceza infaz kurumlarında çocuğu ile birlikte kalan anneler ve ceza infaz kurumunda çalışma hayatına devam eden infaz ve koruma memurlarına eğitimler verildi.

TOÇEV Yönetim Kurulu Başkanı Ebru UYGUN, kapanış toplantısında, proje boyunca:

- Anne ile çocukların yaşadıkları sınırlı alanda kaliteli ilişki kurabilmelerini;
- Annelerin annelik becerilerini geliştirebilmelerini;
- Annelerin çocuklarıyla geçirdikleri zamanı oyun ve şarkılarla etkin şekilde yönetebilmelerini amaçladıklarını belirtti.

I am Free project, which is supported by the Ministry of Justice, Directorate General for Prisons and Detention Houses, has been developed with the aim to meet the basic needs of children of ages 0 to 6 who live in prisons with their mothers and to improve the mothers' dialogues and behaviours with their children.

Throughout the project, Bursa Yenişehir Women's Closed Prison, Burhaniye T Type Closed and Open Prison, Balıkesir L Type Closed Prison, Denizli D Type Closed Prison, Denizli Bozkurt Women's Open Prison, Antalya L Type Closed Prison and İstanbul Bakırköy Women's Closed Prison were visited each month regularly. Trainings were provided to mothers who live with their children in prison, and prison officers who pursue their working life in prisons.

TOÇEV Chairperson Ebru UYGUN stated in the final meeting that their aim throughout the project was to enable:

- Mothers and children to develop quality relationship within the restricted area they live in;
- Mothers to improve their motherhood skills;
- Mothers to effectively manage the time they spend with their children through games and songs.

Uzman psikologların desteği ile yürütülen projede, eğitim çalışmalarına çocuklar için okula hazırlık, psikolojik güçlendirme ve değer kazanımları konuları üzerinden yaklaşıldı. Eğitimler devam ettikçe anne ve çocukların arasındaki güven bağının kuvvetlenmesiyle, her ay yapılan eğitimlerin içerikleri ihtiyaçlara göre güncellendi. Bu sayede **10 ay içinde, 1020 anne ve 810 çocuğa ulaşıldı**. Yine proje kapsamında infaz ve koruma memurları ile tükenmişlik, stres düzeyi, öfke yönetimi, kriz yönetimi, çocukla iletişim ve ilişkiler gibi başlıklarda eğitimler yapıldı. Bu **eğitimlerden ise 500 infaz ve koruma memuru** faydalandı.

7 ceza infaz kurumu arasında **proje boyunca 20 bin 180 km yol kat edildiğine** dikkat çeken UYGUN, annelerle de çocuklarıyla etkin iletişim kurabilme, oyun araçları, duyu ve motor gelişimi, mahremiyet eğitimi ve şiddetin olumsuz etkileri üzerinde çalışıldığını dile getirdi. Özgürüm projesi, altı aylık bir süreç sonrasında, eğitim veren uzman kadro ve gönüllü akademisyenler tarafından etki değerlendirme raporlarından yararlanarak, bilimsel yayınların çıkarılmasını planlıyor.

Proje hakkında detaylı bilgi için <http://siviltoplumdiyalogu.org/project/ozgurum/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

*The project was implemented with support from **specialized psychologists**, and training activities for children focused on preparation to school, psychological empowerment and values. As trainings continued, the trust bond between the mothers and children were strengthened, and the contents of the monthly trainings were updated in line with the needs. Thereby, **1020 mothers and 810 children were reached in 10 months**. Again with the project, trainings were provided to prison officers on topics such as burnout, stress level, anger management, crisis management, communication and relations with children. **500 prison officers benefited from these trainings**.*

*UYGUN expressed that they worked with mothers on effective communication with their children, game tools, sensory and motor development, privacy training and negative impacts of violence, highlighting that **20 thousand 180 km was made in-between 7 prisons** throughout the project. After a six-month period, I am Free project plans to issue scientific publications benefiting from the impact assessment reports prepared by specialized training staff and volunteering academicians.*

For further information on the project, please visit <http://siviltoplumdiyalogu.org/project/ozgurum/>.

YUNANİSTAN VE TÜRKİYE'DEKİ DOĞAL ORKİDELERİ KORUMA PLATFORMU BAŞARIYLA NOKTALANDI

GREECE - TURKEY WILD ORCHIDS CONSERVATION PLATFORM SUCCESSFULLY COMPLETED

A İman Sails for Science'ın yürüttüğü Yunanistan ve Türkiye'deki Doğal Orkideleri Koruma Platformu, Antalya'da gerçekleştirdiği kapanış konferansı ile projesini tamamladı. Antalya Orkidelerini ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Derneği (ANTOK) ile Yunan Doğa Koruma Derneğinin (HSPN) ortak olduğu projede, Ege, Akdeniz, Batı Karadeniz ile Güneydoğu Anadolu bölgelerinde doğal olarak yetişen yaklaşık 170 orkide türünün korunması için alınacak bir dizi önlemin devreye sokulması hedeflendi. Doğanın korunması eğitimlerinde yeni bir ortak araç ve metodoloji oluşturuldu. Kurumlar türlerin izlenmesi için ortak kurallar hazırlayarak, Türk ve Yunan vatandaşlarını nesli tükenen türler ve tehditler hakkında bilinçlendirdiler. Bu çerçevede, ilgili paydaşlara da AB çevre politikaları ve mevzuatı hakkında bilgi aktarıldı.

Greece-Turkey Wild Orchids Conservation Platform carried out by German Sails for Science completed their project with a final conference held in Antalya. The project, having the Association for the Conservation of Antalya Orchids and Biodiversity (ANTOK) and the Hellenic Society for the Protection of Nature (HSPN) as partners, aimed to introduce a series of measures for the conservation of around 170 wild orchid species in the Aegean, Mediterranean, Western Black Sea and South Eastern Anatolia regions. A new innovative common tool and methodologies for education in environmental protection have been created. Common guidelines have been prepared for species monitoring to increase awareness of Turkish and Greek citizens about specific endangered species and threats. In this scope, information was provided to the relevant stakeholders on EU environmental policies and legislation.

Doğal ortamından denetimsiz sökülün orkidelerin sayısının yıllık 100 milyona ulaştığı tahmin ediliyor. Özellikle yaz aylarında çok daha fazla tüketilen dondurmanın ham maddesi olan **salep** elde etmek için bilinçsizce toplanan **orkide yumruları**, orkide bitkilerinin **hızla yok olmasına** neden oluyor.

*The number of orchids that are harvested from their natural environment in an uncontrolled way is estimated to reach 100 million annually. The **orchid tubers** are collected unconsciously to produce **salep** which is the main ingredient of ice-cream consumed especially in summer, and this results in the **rapid extinction** of orchids.*

Projenin sonuçlarının tartışıldığı kapanış konferansına Türkiye'deki çeşitli üniversite ve araştırma kurumlarında görev alanlar; Orkidegiller ailesi üzerine çalışmalar yapan araştırmacılar, çevre koruma hususunda bölgede çalışmalar yürüten Doğa Koruma ve Milli Parklar VI. Şube Müdürlüğü, Antalya Orman Bölge Müdürlüğü ile Avrupa Birliği Bakanlığı Proje Uygulama Başkanlığından toplam 67 kişi katıldı.

Doğal orkide nesilleri ve korunumu üzerine Türkiye'de köklü çalışmalar gerçekleştiren Prof. Dr. Ekrem SEZİK'in onursal başkanlığında yürütülen konferansta doğal orkide zenginliği, tahrip etmeden eko-turizm kullanımı, ülkemizde yürütülen güncel izleme ve koruma çalışmalarından en iyi örnekler, şehirleşmeye bağlı habitat kayıpları, üretime yönelik başarılı uygulamalar, laboratuvar koşullarının tarım alanlarına adaptasyonu, yayılış envanteri oluşturma, salep ticaretinin yasal boyutu, ülkemiz gen kaynaklarının korunumu üzerine birbirinden değerli toplam 44 sunum gerçekleştirildi. İki komşu ülke arasında yürütülen proje ile doğal orkide korunumu ve gelecek nesillere aktarımı konusundaki çalışmalarda yer almaktan büyük mutluluk duyduklarını ifade eden ANTOK temsilcisi Dr. İ. Gökhan DENİZ ve HSPN temsilcisi Christos GEORGIADIS, kurumlar arasındaki işbirliğinin hazırlanan yeni projelerle devam edeceğini belirtti.

A total of 67 people participated in the final conference, where the project results were discussed, including members of various universities and research institutes of Turkey, researchers working on Orchidaceae family, VI. Section Office of Nature Conservation and National Parks working in the region on the protection of the environment, Antalya Regional Directorate of Forestry and the Directorate of Project Implementation, Ministry for EU Affairs.

Prof Dr Ekrem SEZİK, who has prominent studies in Turkey on wild orchid species and their conservation, was the honorary chair of the conference where a total of 44 estimable presentations were delivered on wild orchid richness, use of non-destructive eco-tourism, best practices from current monitoring and conservation activities in our country, habitat losses due to urbanization, best practices in production, adaptation of laboratory conditions to agricultural fields, setting up a distribution inventory, legal aspects of salep trade, and conservation of our country's germplasm. ANTOK representative Dr I. Gökhan DENİZ and HSPN representative Christos GEORGIADIS, who highlighted their pleasure of being involved this project between two neighbour countries aimed at protecting wild orchids and handing them down to future generations, expressed that their cooperation would continue through new projects.

Konferans kapsamında AB Çevre Mevzuatı çerçevesinde yapılan izleme çalışmaları, Olimpos Beydağları Milli Parkı içerisinde konumlanan Phaselis Antik Kenti ve yakın çevresinde uygulandı. Kültür ve Turizm Bakanlığından alınan özel izinle yürütülen çalışmalarda Antalya ve yakın çevresinde nadir yayılışıyla bilinen *ophrys lyciensis* türü üzerine izleme ve kayıt çalışmaları yapıldı.

Başarı ile tamamlanan ve 15 ay süren proje, pek çok saha çalışmasına sahne oldu. İyi uygulamaların analizi yapıldı ve bu uygulamaların transfer edilmesi için rapor hazırlandı. Çoğunluğu gönüllü üniversite öğrencilerinden oluşan yaklaşık 70 kişilik ekiple nadir türler üzerine izleme çalışmaları yapıldı. Bilgilendirici nitelikli binlerce poster ve broşürle konu toplumun gündemine taşındı. İki ülkede yayılış gösteren orkide türlerine uzmanlar tarafından korunum gerekliliklerinin aktarıldığı "White Paper" kitabı hazırlanarak kamu kurumlarına ve araştırmacılara dağıtımı sağlandı.

Belgesel bir filmin de çekildiği projede (www.eastmedorchids.org/cms?id=21&lang_id=4) bir de sergi oluşturdu. "Orkideler: Çocuklarımız Gibi Küçük ve Değerli" sergisi Antalya EXPO 2016, Ankara, İstanbul ve Yunanistan'ın üç büyük kentinde sergilendi. Suluboya, kil hamuru, ahşap oyma, haritalama, rölyef, mozaik, cam işleme, yağlı boya gibi teknikler kullanılarak oluşturulan sergi, bilgi aktaran 3 farklı dildeki tabelalarla desteklendi.

*In the scope of the conference, monitoring under EU environmental legislation was carried out in and around the Ancient City of Phaselis located within Olimpos Beydağları National Park. *Ophrys lyciensis* specie, which is known with its rare distribution in Antalya and its close vicinity, was monitored and recorded with a special permit from the Ministry of Culture and Tourism.*

The 15-month project was successfully completed after numerous field activities. Best practices were analysed and a report was prepared to enable the transfer of these practices. Rare species were monitored by a team of 70 composed mostly of volunteering university students. The subject was presented to the public eye with thousands of informative posters and brochures. The "White Paper", in which experts explain the conservation requirements for the orchid species spread in both countries, was prepared and distributed to public institutions and researchers.

A documentary was shot (www.eastmedorchids.org/cms?id=21&lang_id=1) and also an exhibition was set up under the project. "Orchids: Little and Precious, Just like our Children" exhibition was presented in Antalya EXPO 2016, Ankara, Istanbul and three major cities of Greece. The exhibition involved watercolour, barbotine, wood carving, mapping, relief printing, mosaic, glass engraving and oil painting techniques, and was supported with info labels in 3 different languages.

Proje kapsamında ülkelerin geleceği olan öğrenciler de unutulmadı. EXPO 2016 organizasyonu sırasında, EXPO alanında gerçekleştirilen eğitimler yanında, okul öncesi eğitim uzmanları tarafından hazırlanan, Türkiye ve Yunanistan ekipleri tarafından grafik tasarımları yapılan, kahramanları Samoslu Maria ve Antalyalı Ömer olan “Nadir Orkidlerle Rengarenk Bir Oyun” hazırlanarak okul öncesi kurumlara dağıtıldı. Bu projeye özel bir de masal kitabı hazırlandı. Türkçe ve Yunanca olarak iki dilde hazırlanan masal “Ali’nin Hazinesi” (Yunanca versiyonu Yorgo’nun Hazinesi) yayımlandı ve okullara dağıtımı sağlandı.

Genç nesiller ayrıca proje kapsamında bilgilendirme gezilerine götürüldü. Beydağları Milli Parkı boyunca uçsuz bucaksız yeşilin içine saklanan ve çiçek büyüklüğü yaklaşık 3cm olan kemer orkideleri, düzenlenen okul gezileri ile genç nesillere tanıtıldı.

The project thought about the students as well, since they are the futures of the countries. During EXPO 2016, besides the trainings organized in the EXPO area, a game titled “A Colourful Game with Rare Orchids” was prepared by pre-school education experts and distributed to kindergartens; its graphic designs were made by the Turkish and Greek teams, and its heroes were Maria of Samos and Ömer of Antalya. A storybook was created specifically for this project. The story “Ali’s Treasure” (Greek version “Yorgo’s Treasure”) was published in both Turkish and Greek languages and distributed to schools.

Young generations also attended information trips in the scope of the project. Ophrys climacis, having a flower size of around 3 cm, was introduced to the young generations through school trips to Beydaglari National Park where they are hidden in an endless sea of green.

Bu gezilerden birine Teknik Destek Ekibi olarak katılma fırsatı da yakaladık. ANTOK temsilcisi Dr. İ. Gökhan DENİZ, akademik deneyiminin de getirdiği titizlikle, Antalya Doğa Kolejinden 6 ve 7. sınıf öğrencilerinden oluşan bir grup meraklı gence, sadece yaşadıkları coğrafyada yetişen kemer orkidelerini tanıttı. Yaprakların arasına gizlenmiş minik çiçeklere basmamak için özen gösteren ve meraklarını art arda sordukları sorularla gidermeye çalışan öğrenciler, Kemer Kesme Boğaz'da yaptıkları 2 saati aşkın doğa gezisi sonunda, bir kaşık dondurmada bulunan salep için kaç orkide yumrusu gerektiğinden bu yumruların yetiştirme süreci ve olgunlaşma süresine kadar pek çok konuda bilgi edindiler. Birçoğu orkideleri fotoğraflayıp, okulda arkadaşlarına da aktarmak üzere planlar yaptı.

We seized the opportunity to participate in one of these trips as the Technical Assistance Team. With the meticulousness of an academician, ANTOK representative Dr I. Gökhan DENİZ introduced ophrys climacis to a group of curious 6th and 7th graders from Antalya Doğa College, as a specie that grows only in the geography they live in. The students were very careful not to step on the little florets hidden among the leaves, tried to satisfy their curiosity by asking back to back questions, and at the end of their 2-hour nature trip to Kemer Kesme Boğaz they already obtained a lot of information on various subjects ranging from how many orchid tubers is needed for salep in a scoop of ice cream to the growth process of tubers. Many of them took pictures of orchids and made plans to convey all this to their friends in school.

Proje çıktılarında biri de Türkiye ve Yunanistan'da, doğada yetişen orkide türleri için sanal ortamda ileri teknoloji kullanımlı bir veri tabanı platformu oluşturulmasıydı. Bu veri tabanı sayesinde doğaseverler cep telefonları veya bilgisayarları aracılığı ile doğadaki orkide türlerini tanıyacak veya tanımlayabilecek. Bu uygulamayla genç kuşakların floral güzellikler hakkında bilgilendirilmesi ve bu bilgilerin de yaygınlaştırılması sağlanacak.

One of the project outcomes was to set up a database platform using state of the art technology for wild orchid species in Turkey and in Greece. This database will allow nature-lovers to learn or identify wild orchid species through their mobile phones or computers. This application will enable young generations to be informed about floral beauties and also this information to be disseminated.

Proje hakkında detaylı bilgi için www.eastmedorchids.org adresini ziyaret edebilirsiniz.

Please visit www.eastmedorchids.org for detailed information about the project.

LİSANSIZ GÜNEŞ ENERJİ SANTRALLERİ İÇİN KURUM ROLLERİ YENİDEN TANIMLANDI

ROLES OF ACTORS FOR UNLICENSED SOLAR ENERGY SYSTEMS REDEFINED

Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu-Türkiye Bölümünün (GÜNDER), Almanya'dan ortağı Güneş Enerjisi Derneği (BSW-Solar) ile yürüttüğü GES (Güneş Enerji Santralleri) Tesisleri için Kurum Rollerinin Tanımlanması projesi hedefine ulaştı.

Yenilenebilir enerji alanında güneş enerjisinin kullanımının yaygınlaştırılması hem çevrenin korunması hem de tüketicilerin daha düşük ücretler ile temiz enerjiye ulaşımı açısından çok büyük önem arz ediyor. Ancak bu konuda karşılaşılan güçlükler bu hedeflere ulaşılmasını engelliyor. Bu proje, Türkiye'de, lisanssız elektrik üretimi ile ilgili sorunların çözümüne yönelik adımların ivedilikle atılması için hazırlandı.

GÜNDER, lisanssız elektrik üretimine ilişkin sorunların başında; başvuru sürecinin uzun olması, başvuru esnasında farklı illerde farklı belge taleplerinin ortaya çıkması ve belki de en önemlisi uygulamalarda bir standart olmaması konularını tespit etti. Tüm bu sorunlar, yatırımcıların başvuru süreçlerini uzattığı gibi, küçük yatırımcı olarak adlandırılan konut sahipleri tarafından yapılan başvuruların düşük seviye kalmasına sebebiyet veriyor.

Implemented by the Turkish Section of the International Solar Energy Society (GÜNDER) with its German Partner Bundesverband Solarwirtschaft e.V. (BSW-Solar), the project on Redefining the Roles of Actors for Solar Energy Systems fulfilled its objective.

In the renewable energy area, extending the use of solar power is extremely important both for protection of the environment and for consumers to have access to clean energy at lower costs. However, the challenges faced on this issue are hindering the achievement of these aims. This project was prepared in order to take urgent steps towards solving the problems of unlicensed electricity generation in Turkey.

GÜNDER has identified the main problems in unlicensed electricity generation as long application processes, different provinces to require different documents during application, and maybe most importantly, lack of a standard in practice. All these problems prolong the investors' application processes and lead to a low number of house-type applications considered as small investors.

Güneş enerjisinden elektrik üretimini teşvik etmek, başvuru süreçlerinde karşılaşılan güçlükleri olabildiğince ortadan kaldırmak ve daha önemli çözüm önerisi sunabilmek için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı-Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü ile birlikte çalışıldı.Çözümüne yönelik olarak da lisanssız elektrik üretimi ile ilgili **standartların oluşturulması ve mevzuatın yeniden düzenlenmesi**, bu aşamalarda yer alan kurumların rollerinin yeniden belirlenmesi kararlaştırıldı.

Projenin Alman ortağı ile birlikte, her iki ülkedeki güneş kaynaklı lisanssız elektrik üretim süreçleri ve konu ile ilgili yürürlükteki mevzuat titizlikle karşılaştırıldı. Çıkan sonuçlar, bu süreçte rol ve sorumlulukları bulunan 20 paydaşa "Karşılaştırma Çalıştayı" ile aktarıldı.

Almanya'nın deneyimlerinden yararlanılarak Türk kurum ve kuruluşlarının rol ve sorumluluklarının tekrar tanımlanması için bir öneri raporu da hazırlandı. Mevzuata ilişkin tespitlerden, başvurulara, inşaat aşamasına kadar tüm süreç mercek altına alındı. Türkiye için çözüm önerileri de sunuldu. Çalışmalar sırasında Türk ve Alman sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve kamu kurumları arasında etkileşim ve iletişim sağlanırken, SOLAR TR2016 Konferansı ile yaklaşık 1000 sektör temsilcisine ulaşıldı.

Proje hakkında daha detaylı bilgi için <http://siviltoplumdiyalogu.org/project/ges-tesisleri-icin-kurum-rollerinin-tanimlanmasi/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

*Cooperation was made with the Ministry of Energy and Natural Resources, General Directorate of Renewable Energy, for encouraging electricity generation from solar energy, resolving the difficulties in application processes as far as possible, and more importantly, for suggesting solutions. The agreed solutions regarding unlicensed electricity generation included **setting up standards, rearranging the legislation, and redefining the roles of relevant actors.***

Together with the German partner of the project, unlicensed solar power generation processes and relevant legislation in the two countries were carefully compared. The results were conveyed to 20 stakeholders having a role and responsibility in the process through a "Comparison Workshop".

Based on Germany's experiences, a recommendation report was prepared for redefinition of roles and responsibilities of Turkish institutions and organizations. The entire process from legislation and application to the construction stage was meticulously examined. Solutions were suggested for Turkey. Interaction and communication among Turkish and German civil society organizations, private sector representatives and public bodies were facilitated throughout the activities, and around 1000 sector representatives were reached through SOLAR TR2016 Conference.

For further information on the project, please visit <http://siviltoplumdiyalogu.org/project/ges-tesisleri-icin-kurum-rollerinin-tanimlanmasi/>.

TÜKETİCİ HAREKETİ DEĞİŞİMİ

CHANGE IN CONSUMERS MOVEMENT

Italya'dan Associazione Difesa Consumatori e Ambiente'nin (ADICONSUM) yürüttüğü Tüketiciler Hareketi Değişimi projesi, Avrupa Birliği'nin Tüketiciler Politikası ve tüketicilerin hakları ile ilgili bilgi, uygulama, durum analizlerini de içeren çevrim içi bir platformu kurarak 15 aylık proje süresini tamamladı. Tüketiciler dünyasının sorunlarının tartışıldığı bu platform, özellikle tüketicinin korunması görevini benimsemiş örgütler, hükümet dışı kurum ve kuruluşların katılımı ile oluştu.

Tüketicilerin haklarına ilişkin yasal veri tabanına erişimi de sağlayan bu araç, bütün paydaşların birbirleri ile iletişim kurabileceği ve AB'deki en iyi uygulamalar hakkında bilgi alışverişi yapabileceği şekilde tasarlandı. Türk derneklerine tahsisli uzaktan hukuk eğitim hizmeti de veren platform, AB'nin tüketiciler ağlarına ulaşım konusunda da destek sağlıyor.

Change in Consumers Movement project run by Associazione Difesa Consumatori e Ambiente (ADICONSUM) from Italy, completed its 15-month project period by establishing an online platform that includes information on the EU Consumer Policy and consumer rights, practices and situation analyses. This platform, where the problems in the world of consumerism are discussed, was created through the participation of organizations, NGOs and institutions focused on consumer protection.

This tool also enables access to the legal database on consumer rights, and it was designed to facilitate all stakeholders' communication with each other and information exchange on the best practices in the EU. The platform provides juridical tutoring service at distance dedicated to the Turkish associations, and it also enables access to EU consumer networks.

Türkiye’de değişime öncülük etmek ve tüketici hareketini güçlendirmek için yola çıkan projenin temel amacı, Türkiye’de tüketiciyi koruma konusundaki mevzuatın Avrupa Birliği ile uyumunun sağlanmasına kolaylık sağlayarak, bu alanda çalışan sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin de gelişmesine öncülük etmek olarak belirlendi. Bu derneklere AB’deki bilgi birikiminin ve uzmanlığın transfer edilmesi, fon bulma, işletmelerle ve diğer STK’larla işbirliği geliştirme konusunda rehberlik edilmesi planlandı.

Türkiye’den Tüketici Hakları Derneği ile Tüketiciyi Koruma Derneğinin İzmir Şubesinin ortak olduğu proje kapsamında,

1. Mesafeli Sözleşmeler ve Tüketicinin Korunması
2. Tüketicinin Korunmasında Tüketici Örgütlerinin Rolü ve Önemi
3. Bilinçli Alışverişte Temel İlkeler ve Tüketici Olarak Sorumluluklarımız
4. Tüketici Olarak Yasal Haklarınızı Biliyor Musunuz?
5. Online Platform

konularında broşürler hazırlandı. Tüketicilerin bu konuda daha bilinçli olabilmeleri için hakları anlatıldı.

Türkiye’de tüketici hakları konusunda bölgesel ve ulusal çapta çalışma yapan kuruluşlara ilişkin bir araştırma da yapıldı. Tüketici haklarının korunması alanında 50 kişiye eğitim verildi. Türkiye’de tüketicinin güncel sorunları masaya yatırıldı ve yürürlükteki mevzuat karşılaştırıldı.

Proje hakkında daha fazla bilgi ve broşürlere ulaşmak için www.changeconsumersmovement.eu/tr/ adresini ziyaret edebilirsiniz.

With the idea of leading the change in Turkey and empowering the consumer movement, the project set its main objective as to facilitate the compliance of Turkey’s consumer protection legislation with the European Union, and to lead capacity building for the civil society organizations working in this field. It was planned to transfer EU’s know how and expertise to these consumer associations, and guide them on fund raising and enhancing cooperation with enterprises and other CSOs.

In the scope of the project, which has Consumer Rights Association and Izmir Branch of Consumer Protection Association from Turkey as its partners, brochures were developed on:

1. Distance Contracts and Consumer Protection
2. The Role and Importance of Consumer Organizations in the Protection of the Consumer
3. Basic Principles for Conscious Shopping and Our Responsibilities as a Consumer
4. Do You Know the Legal Rights as a Consumer?
5. Online Platform.

Consumer rights were explained to raise awareness on this issue.

Furthermore, a research was conducted regarding the institutions that work on consumer rights at national and regional level in Turkey. 50 people were trained on the protection of consumer rights. Existing problems of consumers in Turkey were examined and the current legislation was compared.

Please visit www.changeconsumersmovement.eu/tr/ for the brochures and further details on the project.

KRİZDEN ÇÖZÜM ARAYIŞINA: MÜLTECİLERİN UYUMU PROJESİ

FROM CRISIS TO SEEKING SOLUTIONS: HARMONIZATION OF REFUGEES PROJECT

Ittica ve Göç Araştırmaları Merkezi Derneği tarafından yürütülen Mültecilerin Uyumu projesi, çok önemli iki raporun kamuoyuna sunumu ile tamamlandı. Sayıları 3 milyonu aşan geçici koruma altındaki Suriyeliler ve diğer uyruklardan mülteciler için Türkiye sınırları içinde kalıcı ve sürdürülebilir çözüm arayışları devam ederken harekete geçen proje, bu önemli konuya ait araştırma ve veri boşluğunu doldurmayı hedefledi. Bu sayede gelecekte tasarlanması beklenen uyum stratejilerine temel oluşturacak biri ulusal, diğeri de uluslararası düzeyde iki önemli rapor üretti.

Harmonization of Refugees project carried out by the Research Centre on Asylum and Migration was completed after two very important reports were publicly shared. Taking action in the efforts to find permanent and sustainable solutions for more than 3 million Syrians under temporary protection and refugees of other nationalities in Turkey, the project aimed to eliminate the research and data gap on this significant issue. It produced two important reports -one national, one international- to constitute a basis for future harmonization strategies.

Projenin ortağı olan ve 21 yıldır Avrupa'nın göç ve entegrasyon politikalarının şekillenmesinde rol oynayan düşünce kuruluşu Migration Policy Group (Göç Politika Grubu) tarafından geliştirilen Mültecilerin Uyumunu Değerlendirme Aracı, proje kapsamında Türkiye'nin hukuki, sosyal ve ekonomik şartlarını ve mevzuatını uluslararası standartlar ışığında değerlendirdi. Bu değerlendirmeler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve uzman kamu görevlilerinin katkılarıyla gerçekleştirildi. Dört pilot ilde -İstanbul, Sakarya, Şanlıurfa ve Kayseri'de- mültecilerin topluma uyumu, sistemli ve Avrupa Birliği'ne mukayeseli bir çalışma ile ölçüldü. Toplam 155 mülteci ile 16 odak grup toplantısı yapıldı.

Mültecilerin Uyumunu Değerlendirme Aracı'n-
daki ana başlıklar sırasıyla;

- Genel Koşullar
- Hukuki Entegrasyon
- Sosyo-kültürel Entegrasyon
- Sosyo-ekonomik Entegrasyon olarak şekillendi.

Alt başlıklar altında ise genel şartlar, barınma, çalışma, çocukların eğitimi, hayat boyu öğrenme, aile birleşimi, dil öğrenimi ve sosyal oryantasyon, toplumları kaynaştırmak, ikamet ve vatandaşlık konuları yer aldı.

Refugee Integration Evaluation Tool developed by the Migration Policy Group, a think tank which is a Project partner and has been playing a role in shaping the migration and integration policies in Europe for the last 21 years, evaluated under the project Turkey's legal, social and economic conditions in the light of international standards. These evaluations were made with contributions from academicians, representatives of civil society organizations and expert public officials. Social integration of refugees was assessed in four pilot provinces -İstanbul, Sakarya, Şanlıurfa and Kayseri- with a systematic and EU comparative study. 16 focus group meetings were held with a total of 155 refugees.

The main headings in the Refugee Integration Evaluation Tool are;

- General Conditions
- Legal Integration
- Socio-cultural Integration
- Socio-economic Integration.

The sub-headings include general conditions, accommodation, employment, education of children, lifelong learning, family reunification, language learning and social orientation, cohesion of communities, residence and citizenship.

15 ay süresince proje ekibi ve uzmanlar tarafından derlenen veriler ile hazırlanan iki rapor, temelde mültecilerin karşılaştıkları zorlukları, yaşadıkları topluma adapte olma düzeylerini, toplumun mültecilere bakışını ve AB standartları göz önüne alındığında Türkiye'nin mülteci entegrasyonunda hangi alanlarda daha yoğunlukta çalışması gerektiğini anlatıyor.

The two reports, which were prepared with data compiled by the project team and experts within 15 months, describe the challenges faced by refugees, their level of adaptation to the community they live in, outlook of the society on refugees, and the areas to be focused on regarding Turkey's refugee integration from the perspective of EU standards.

Neden Entegrasyon Raporu?

Türkiye, 3 milyon mülteciye ev sahipliği yapıyor. Ülkemizde, mültecilerin üçüncü bir ülkeye yerleştirilmeleri ve gönüllü geri dönüş hukuki anlamdaki çözümler. Pratikte uygulanması gereken çözüm ise yerel entegrasyon.

“Entegrasyon” kavramı son günlerde sıklıkla kullanılmasına rağmen, küresel ve yerel seviyede anlamı yeterince karşılıklı bulabilmiş değil.

Why Integration Report?

Turkey hosts 3 million refugees. The legal solutions for refugees in our country are resettlement to a third country and voluntary return. The solution that should be implemented in practice is local integration.

Although the term “integration” is used often recently, it is not sufficiently defined at the global and local levels.

Bugüne kadar ne akademik çevrelerde ne de Birleşmiş Milletlerin Türkiye Temsilciliklerinde gündeme gelmeyen Türk sığınma sistemindeki entegrasyon konusu, bu proje ile birlikte ilk defa mülteci entegrasyonunun bütün alanlarını kapsayan bir indeks sunmuş oldu. Mülteci hukuku ve pratiğinde Türkiye'ye yeni bir kapı araladı. Proje sırasında, özellikle mülteci konusunda çalışan 50'den fazla uzmandan yardım alınırken, bu uzmanların da ileride bu aracı kullanacakları düşünülüyor.

For the first time with this project, an index covering all areas of refugee integration was presented on integration in the Turkish asylum system, which has never been on the agenda of either the academia or the Turkish Representations of the United Nations. It provided a new perspective for Turkey on the refugee law and practices. Over 50 experts working in the field of refugees assisted in the Project, and these experts are thought to use this tool in the future as well.

Koç Üniversitesi Öğretim Görevlisi Dr. Doğuş ŞİMŞEK ve İGAM Başkanı Metin ÇORABATIR'ın hazırladıkları "Türkiye'deki Mültecilerin Entegrasyonunun Önündeki Engeller ve Fırsatlar" raporu, Türkiye'de kamusal müzakerenin şimdiye dek pek de temas etmediği, göçmen ve mültecilere yönelik entegrasyon fikrine dair giriş niteliğinde değerlendirilebilecek ilk kapsamlı rapor sayılıyor.

Raporda; mülteci entegrasyonu konusundaki uluslararası standartlar Almanya, İngiltere, Fransa, ABD ve Kanada'nın entegrasyon politikaları incelenerek aktarılıyor.

"Challenges and Opportunities of Refugee Integration in Turkey" report prepared by Koç University Lecturer Dr Doğuş ŞİMŞEK and IGAM President Metin ÇORABATIR is considered to be the first comprehensive report intending to provide a general introduction to the idea of integration of migrants and refugees, which has been an untouched issue in the Turkish public debates so far.

International standards on refugee integration are shared in the report reviewing the integration policies of Germany, UK, France, USA and Canada.

Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç dalgasının tarihsel bir özetinin de okunabileceği raporda, Türkiye'deki mültecilerin durumuna yönelik kalıcı çözüm önerileri ile kanuni ikametgah, gelir getiren iş, barınma, eğitim, kamu yardımı ve sağlık, aile birliği ve aile birleşimi, kimlik ve seyahat belgeleri, eğitim ve dil öğrenimi gibi başlıklar ışığında Türkiye'nin mevcut sığınma sistemindeki entegrasyon boşluğu değerlendiriliyor.

Raporun tamamına <http://www.igamder.org/wp-content/uploads/2017/01/Challengesandopportunitiesof-refugeeintegrationinturkey.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için www.multecilerinuyumu.org sitesini ziyaret edebilirsiniz.

In the report where one can read a historical summary of the migration wave from Syria to Turkey, permanent solution offers for refugees in Turkey and the integration gap in Turkey's current asylum system is assessed under headings such as legal residence, income generating jobs, accommodation, education, public aid and health, family unity and reunification, identity and travel documents, education and language learning.

See the report on <http://www.igamder.org/wp-content/uploads/2017/01/Challengesandopportunitiesof-refugeeintegrationinturkey.pdf>.

For further information, please visit www.multecilerinuyumu.org.

GELECEĞE DEĞER KATMAK PROJESİ, AVRUPA SOĞUTMA SEKTÖRÜNÜ İZMİR'DE BİR ARAYA GETİRDİ

ADDING VALUE TO THE FUTURE PROJECT GATHERED THE EUROPEAN REFRIGERATION SECTOR IN İZMİR

Türkiye'nin ilk iki bölgesel kalkınma ajansından biri olan İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) ile Ege Soğutma Sanayicileri ve İş Adamları Derneğini, İtalya'dan ortakları olan Lamoro Kalkınma Ajansı ve İtalya Soğutma Teknisyenleri Derneği (Associazione dei Tecnici Italiani del Freddo-ATF) ile buluşturan Geleceğe Değer Katmak projesi başarılı bir uluslararası konferansla noktalandı.

Endüstriyel havalandırma, iklimlendirme ve soğutma sektörüne yönelik, sektörün geleceğinin ele alındığı, Avrupa Soğutma Sektörünün Güçlendirilmesi: Geleceğin Birlikte Tasarlanması Konferansı, iş örgütleri, akademisyenler, iş adamları, soğutma sektöründe önemli yere sahip düşünür ve yenilikçilik uzmanlarını bir araya getirdi. Konferans, endüstriyel soğutma sektöründeki geleceğe yönelik trendlere odaklandı.

Adding Value to the Future Project, which brought together İzmir Development Agency (İZKA) -one of the first two regional development agencies in Turkey- and Aegean Region Refrigeration Industry and Business Association with their Italian partner Lamoro Development Agency and Associazione dei Tecnici Italiani del Freddo-ATF, was completed with a successful international conference.

Strengthening the Refrigeration Sector in Europe: Building the Future Together Conference addressing the future of industrial ventilation, air-conditioning and refrigeration sector gathered professional organizations, academicians, businessmen and intellectuals and innovation experts with an important position in the refrigeration sector. Conference focused on the future trends in industrial refrigeration sector.

Coca-Cola Küresel Ekipman Araştırma Direktörü Mike GAMBLE'in açılış konuşmasını yaptığı konferansın "Soğutma Sektörünün Geleceği" oturumuna ise UNEP Eski Direktörü ve Terre Policy Center Başkanı Rajendra Madhavrao SHENDE başkanlık etti.

Avrupa Birliği Bakanlığı Proje Uygulama Başkanı Bülent ÖZCAN da yaptığı konuşmada, Sivil Toplum Diyaloğu Programını anlattı. İzmir ile İtalya arasında kurulan diyaloga dikkat çekti, bugüne kadar İzmir'in içinde olduğu pek çok projeyi finanse ettiklerini, bundan sonra da projeleri desteklemeye devam edeceklerini ifade etti.

Coca-Cola Global Equipment Research Director Mike GAMBLE delivered a keynote speech for the conference, while the former director of UNEP and the Chairman of TERRE Policy Centre Rajendra Madhavrao SHENDE chaired the "Future of Refrigeration" session

Ministry for EU Affairs, Project Implementation Director Bülent ÖZCAN described the Civil Society Dialogue Programme in his speech. Drawing attention to the dialogue between Izmir and Italy, he mentioned they financed numerous projects including Izmir so far and they would continue to do so.

İzmir Kalkınma Ajansı Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Başkanı H.İ. Murat ÇELİK yaptığı sunumda, soğutma ve iklimlendirme sektörünü temsil eden firmaların %17'sinin İzmir'de bulunduğunu ve 8200'e yakın kişinin istihdam edildiğini söyledi. Yapılan ihracatın %20'sinin Ege Bölgesi'nden ve bu ihracatı gerçekleştiren şirketlerin ise neredeyse %70'inin İzmir'de olduğu bilgisini paylaştı.

H.İ. Murat ÇELİK, Head of Planning Programming and Coordination Management Unit at İzmir Development Agency, stated in his presentation that 17% of the companies representing refrigeration and air-conditioning are located in İzmir and they employ around 8200 people. He shared the information that 20% of the export is from the Aegean Region, and almost 70% of the exporting companies are located in İzmir.

Proje sayesinde, değer zinciri analiz metodolojisinin geliştirildiğini belirten ÇELİK, soğutma sanayine yönelik pilot uygulamaların da İzmir ve Piedmont'da gerçekleştirildiğini söyledi. İtalya ve Türkiye arasında teknik uzmanlıkların aktarıldığını ve ileride de devam edecek önemli ortaklıkların kurulduğunun da altını çizdi.

Geleceğe Değer Katmak projesinin düzenlediği konferansa, Türkiye ve dünyada sektör liderleri arasında yer alan firmaların temsilcileri de katıldı. İlk gün Endüstriyel Soğutma Sektörü Değer Zinciri Analizi, Soğutmanın Geleceği: Soğutma ve Avrupa Regülasyonu; Soğutmada Yeni Teknolojiler; Akıllı Soğuk Zincir ve Sanayi-Son Kullanıcı Paneli: Soğuk Zincirde Gelecek Vizyonu konuları tartışıldı.

Konferansın 2. gününde ise farklı coğrafyalardan gelenler arasında iş birliği olanaklarına yönelik ikili görüşmeler gerçekleşti. Son kullanıcı ve üreticilerin geleceğe yönelik vizyonlarını yüz yüze tartışabilecekleri bir platform yaratıldı.

Konferansla ilgili bilgilere www.strengthenhvacr.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Mentioning that a value chain analysis methodology was developed under the project, ÇELİK added that pilot practices for refrigeration industry were implemented in İzmir and Piedmont. He also underlined that technical expertise was shared between Italy and Turkey, and important partnerships were established that will continue further in the future.

Representatives of the leading companies in the sector in Turkey and in the world also participated in the conference organized by Adding Value to the Future project. Industrial Refrigeration Sector Value Chain Analysis, the Future of Refrigeration: Refrigeration and European Regulation; New Technologies in Refrigeration; Intelligent Cold Chain and Industry - End Users: Future Vision in Cold Chain topics were discussed on the first day.

On the second day of the conference, bilateral meetings were held on cooperation opportunities between actors from different geographies. A platform was created for end users and producers to discuss their future visions face to face.

Please visit www.strengthenhvacr.com for more information on the conference.

MERCEK ALTI

A CLOSER LOOK

GÖKOVA KÖRFEZİ'NDEKİ KÜÇÜK BALIKÇILAR AB ORTAK BALIKÇILIK POLİTİKASINI UYGULAMAYA BAŞLADI!

SMALL SCALE FISHERS IN GÖKOVA BAY STARTED TO IMPLEMENT EU COMMON FISHERIES POLICY!

Türkiye'de **Gökova** denilince akla ilk gelen; yeşilin çeşitli tonları ile bütünleşen zaman zaman mavi, zaman zaman da turkuza dönen temiz bir deniz, tatil, Akyaka, huzur ve tabii ki lezzetli balık çeşitleri. Ama Gökova Körfezi'nin tüm bunların yanında, herkes tarafından bilinmeyen bir başka önemli özelliği daha var. Burası, **2010 yılında Türkiye'nin balıkçılığa kapalı ilk deniz koruma alanı ilan edilen bölgesi**. Altı adet, toplam büyüklüğü 30 kilometrekare olan, balıkçılığa tamamen kapalı alanın yanı sıra 267 km karelik Avrupa'da trole ve gırgıra kapalı en büyük alan da bölgede yer alıyor. **AB-TR Ortak Balıkçılık Politikasının Gökova'da Uygulanması projesi** sayesinde de bu bölgedeki küçük ölçekli balıkçılar Avrupa Birliği'ne girmeye şimdiden hazır!

The first thing that comes to mind when they say **Gökova** in Turkey is a clear sea of blue and turquoise embraced by various shades of green, and holiday, Akyaka, peace and of course its delicious fish. But besides these, Gökova Bay has another very important, not very known trait. It is **the first marine protected area of Turkey announced as a no fishing zone in 2010**. There are six no-fishing zones in a total of 30 square kilometre area, and 267 square kilometre trawling and purse-seining restricted area, the largest in Europe. Now, owing to **Implementation of EU Common Fisheries Policy in Gökova project**, small-scale fishers in the region are already ready to join the European Union!

Projenin Türk ortağı Akdeniz Koruma Derneği'nin (AKD) Başkanı Zafer KIZILKAYA, Sivil Toplum Diyalogu altında geliştirilen projenin hangi ihtiyaçlardan kaynaklandığını anlatırken, genelde yanlış bilinen bir noktaya parmak basıyor.

The Turkish partner of the Project Mediterranean Conservation Society's (MSC) president, Zafer KIZILKAYA, expresses the needs leading to the development of the project under Civil Society Dialogue, and underlines a general misconception.

"Konuyu bilmeyenler zannediyorlar ki deniz kirliliği dünyadaki en büyük sorun. Halbuki bu çok kolay çözülebilecek bir konu. Ama çözemeyeceğimiz ve hatta hiç iyileştiremeyeceğimiz en önemli sorun aşırı avcılık sonucu yok olan ve asla geri gelmeyecek olan balık stoklarımız. Dolayısıyla bu mevcut avcılık yöntemlerinin kaldırabileceği bir balık stokumuz kalmadı".

Zafer Kızılkaya AKD Başkanı

"People who do not know the issue think marine pollution is the biggest problem in the world. It is actually very easy to solve. But, the most important issue that we cannot solve and never even improve is our fish stocks that are destroyed by over-fishing and will never be restored. So, we no longer have a fish stock that can tolerate these current fishing methods".

Zafer Kızılkaya MCS President

Avrupa Birliği'nin (AB) yıllar önce bu tehlikenin farkına vararak kendi denizlerindeki aşırı avcılığı azaltabilmek ve balıkçılığı daha düzgün bir yönetim şekline kavuşturmak için yayınladığı belli prensiplere, yani **Avrupa Ortak Balıkçılık Politikası Yönetmeliği'ne** dikkat çekiyor. Bu prensiplere dayanarak, AB'nin balıkçılık konusunda Akdeniz için oluşturduğu yönergenin, İkinci Dünya Savaşı'ndan bugüne kadarki bütün çökmüş stokları tekrar geriye getirebilmek veya henüz çökmemiş sağlıklı kalan stokların da daha sürdürülebilir bir şekilde idaresini sağlamak amacıyla oluşturulduğunu belirten KIZILKAYA, bu konudaki tüm projelerin ilk adımlarının stokları fazlaştırmak üzerine atıldığını söylüyor. 2009 yılında Gökova Körfezi'ndeki balıkçılığın çöktüğünü gözlemleyen Akdeniz Koruma Derneği, işe önce balıkçılığa kapatılan ve deniz koruma alanı ilan edilen bu bölgeye "**deniz koruculuğu**" sistemini getirerek başlıyor.

He highlights the EU Common Fisheries Policy Regulation, i.e. the principles that the European Union published as soon as they realized this threat years ago, in order to mitigate overfishing in their seas and to set up a more sound management system for fisheries. KIZILKAYA explains that based on these principles the EU developed a directive for Mediterranean fisheries, and it has the aim to recover the stocks depleted since World War II or to ensure a more sustainable management of the remaining stocks, and the first step taken by all projects on this issue is to increase the stocks. In 2009, the Mediterranean Conservation Society observed the degeneration of fisheries in Gökova Bay, and rolled up their sleeves to first introduce the "marine ranger" system in this no fishing marine protection area.

Balıkların en fazla yumurta attığı alanların kapatılması belki ilk adım. Ama bunun işe yarayabilmesi ve bir fayda sağlayabilmesi için, devletin de bu alanları koruması gerekiyor. KIZILKAYA, devletin böyle bir alt yapısının olmadığına dikkat çekiyor. Sahil Güvenliğinin böyle bir işten sorumlu tutulmasını beklememek gerektiğinin ve onların işlerinin bambaşka olduğunun altını çiziyor. İşte Akdeniz Koruma Derneği, bir sivil toplum kuruluşu olarak tam da bu noktada devreye giriyor.

Restricting the spawning areas is probably the first step. However, in order for this to work and make a difference, the state needs to protect these areas. KIZILKAYA expresses that the state does not have an infrastructure to allow this. He underlines that the Coast Guard should not be expected to assume this responsibility and their duty is entirely different. This is the point where the Mediterranean Conservation Society steps in as a civil society organization.

“Çılgınca bir fikirdi. Ben daha önce bunu Endonezya’da, Endonezya Hükümeti adına yaptığımız bir projede çalıştım. Korucu sistemi kurduk, eğitimler verdik. Ama orada arkada devletin imkanları mevcuttu. Burada hiçbir imkan olmadan, Türkiye’de kendi başımıza böyle bir şey niye yapmayalım dedik. Ve bu işe başladık”.

Zafer Kızılkaya AKD Başkanı

“It was a crazy idea. I saw this previously in Indonesia, I worked in a project we carried out on behalf of the Indonesian government. We set up a ranger system, we provided trainings. But there, they had the state backup facilities. We said why don’t we do something like that here without any of those facilities. And we started this”.

Zafer Kızılkaya MCS President

Balıkçılık gibi Bir Konu Ancak Sivil Toplum Diyalogu ile Yürütülebilir

KIZILKAYA, balıkçılığın binalar içinden 500-1000 tane çok iyi uzmanla yönetilemeyecek kadar karmaşık olduğunu söylüyor. Balık almaya gidildiğinde neyi alıp, neyi almamak gerektiğini bilme sorumluluğundan başlayarak, tüketicilerin en önemli paydaş olduğu ortak balıkçılık yönetiminde jandarmadan sahil güvenliğe, balıkçılık kooperatiflerinden STK'lara kadar herkesin, her paydaşın sesinin duyulmasının önemli olduğu, sorumluluğun da ortaya konulduğu bir ortak yönetim planına dikkat çekiyor.

"...Siz Türkiye'nin hiçbir yerinde aldığınız balığın Türkiye'nin neresinde hangi balıkçı tarafından, nerede, saat kaçta avlandığını, hangi ağı takımıyla tuttuğunu bilmiyorsunuz. Bizde henüz yok ama Avrupa'da bu var. Barkodunu telefonunuza okuttuğunuz zaman görüyorsunuz. Şimdi bunu bildiğiniz zaman yasa dışı avlanmayı da engelliyorsunuz. El altından markete sunmuyorsunuz. Bunlar, Türkiye'nin önüne, adım adım gelmesi gereken şeyler. Peki, bu en çok kimi ilgilendiriyor? Tüketiciyi ilgilendiriyor. Dolayısıyla balıkçılık yönetimi öyle bir kişinin Ankara'dan veya başka bir yerden yapacağı bir şey değil. Onun için sivil toplum diyalogunu ilgilendiriyor. Çünkü sivil toplumda yaşayan herkesin ortak olması gereken bir durum bu."

Zafer Kızılkaya AKD Başkanı

Such an Issue as Fisheries Can Only be Handled Through Civil Society Dialogue

KIZILKAYA says fisheries is such a complicated issue that it cannot be managed by 500-1000 very good experts from inside the buildings. Starting from the awareness of what to get and what not to get when you buy fish, consumers are the key stakeholders of the common fisheries policy, and it further involves a common management plan where the opinion and responsibilities of all parties from the gendarmerie to coast guard, from fisheries cooperatives to CSOs are well regarded.

"...When you buy fish somewhere in Turkey, you don't know where it is from, which fisher landed it, at what time, with which net gear. We do not have this system yet, but they have it in Europe. You see it when you scan the barcode on your phone. This information also allows you to prevent illegal fishing. You cannot sell under the counter. These should be introduced in Turkey step by step. Whose concern is it the most? It's the consumer's concern. So, fisheries management is not something that a person could do from Ankara or somewhere else. That is why civil society dialogue is relevant. Because, this is something that requires the partnership of everyone within the civil society."

Zafer Kızılkaya MCS President

Bölgenin insanlarıyla, balıkçılarla, balıkçılığı bırakanlarla ve gönüllülerle tek tek konuşuluyor. Balıkçılığa kapalı alanları korumak için ne kadar bot, ne kadar yakıt, ne kadar maaş gerektiği üzerinde çalışılırken, projenin şu andaki yürütücüsü olan Birleşik Krallık'tan Fauna & Flora International (FFI) ile yollar 2012 yılında kesişiyor.

"FFI sürece 2012 yılında dahil oldu ve faaliyetleri sahada desteklemek üzere AKD ile ortak çalışmaya başladı. Gökova Körfezi'nde balıkçılık kapsamında çeşitli kısıtlamalar, balıkçılığa kapalı alanlar ve endüstriyel balıkçılıkta kapsamlı yasaklar mevcuttu, fakat balıkçılığa kapalı alanların etkin bir şekilde uygulanması 2012 yılında Korucu Programı ile sağlandı. Hep küçük yerel balıkçılar ile yakın bir ilişki içinde çalıştık ve Gökova Körfezi'nin balık rezervi ve biyolojik çeşitliliği için sürdürülebilir bir gelecek elde etmek amacıyla onları destekledik.

Sophie Benbow Proje Koordinatörü

They speak one by one with local people, fishers, former fishers and volunteers. In 2012, while working on understanding how many boats, how much fuel and pay is needed to protect the no fishing zones, roads cross with Fauna & Flora International (FFI) from the UK, current implementer of the project.

"FFI become involved in 2012, partnering with MSC to support the activities on the ground. Various fisheries restrictions were present in Gökova Bay, mainly the no fishing zones (NFZs) and wider bans on industrial fishing, but it wasn't until 2012 that effective enforcement of the NFZs was achieved through the community ranger programme. We have always worked closely with the local small scale fishing community, supporting them to achieve a sustainable future for Gökova Bay fish stocks and biodiversity".

Sophie Benbow Project Coordinator

İlk 3 yıl boyunca çeşitli fonlar bularak deniz koruculuğu sistemini kurduklarını söyleyen KIZILKAYA, korumanın bittiği anda sistemin de çökeceğini, ancak bu sistemin de ilelebet dernek tarafından sürdürülmesinin imkânsız olduğu noktasına geldiklerinde, artık üzerinde çalışılmış olan AB'nin balıkçılık politikasının Gökova'da uygulanmasına sıra geldiğini söylüyor.

"AB Ortak Balıkçılık Politikası'nı uygularsak biz sonuçta Gökova Körfezi'ndeki ulaşabileceğimiz en üst seviyeye gelmiş oluruz; misyonumuz burada biter, bu örneği götürürüz Fethiye'ye kopyalarız, başka yerlere kopyalarız diye düşündük. Biz bunu düşünürken Sivil Toplum Diyalogunun çağırısı çıktı".

Zafer Kızılkaya AKD Başkanı

KIZILKAYA mentioned that they established the marine ranger system through various funds in the first 3 years, and added the system would collapse as soon as protection is over, however, when they reach a point where it is impossible for the Society to maintain it forever, then, it would be time to implement the EU fishing policy in Gökova.

We thought that if we implemented "the EU Common Fisheries Policy", we would have reached the highest level we could reach for Gökova Bay, our mission there would be over, we would go and copy the same in Fethiye and in other places. Civil Society Dialogue launched a call when we were thinking about this".

Zafer Kızılkaya MCS President

"AB başvurusunun çıkış noktası, nihai amacımız olan 1967/2006 Avrupa Ortak Balıkçılık Politikası'nı Türkiye'de ilk defa Gökova Körfezi için pilot bir proje olarak uygulamaktı. AB Ortak Balıkçılık Politikası'na göre Akdeniz ülkeleri, sürdürülebilir balıkçılığa yönelik bir araç olarak deniz koruma alanlarını beyan etmeli, yönetmeli ve izlemeli. Biz bunu AKD, yereldeki deniz korucuları, Sahil Güvenlik, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ile işbirliği içinde, balıkçılığa kapalı alanların katı bir şekilde uygulanması yoluyla başardık. Öngördüğümüz bir sonraki adım, AB Ortak Balıkçılık Politikası kapsamında net bir şekilde ortaya koyulan balıkçılık araç gereçlerine yönelik sınırlamalar ve kısıtlı alanların artırılması gibi diğer önemli araçların da uygulanmasıydı. Gökova Körfezi'nde AB Ortak Balıkçılık Politikası'nın uygulanmasında, balıkçıların araç gereçleri ve uygulamalarını diğer yönetmeliklere uygun hale getirmeleri için bir hazırlık dönemine ihtiyaç var. Proje, Ortak Balıkçılık Politikası'na uyum sağlamak ve geçiş dönemini kolaylaştırmak ve hızlandırmak için gerekli değişikliklerin değerlendirilmesi açısından çok iyi bir fırsat".

Sophie Benbow Proje Koordinatörü

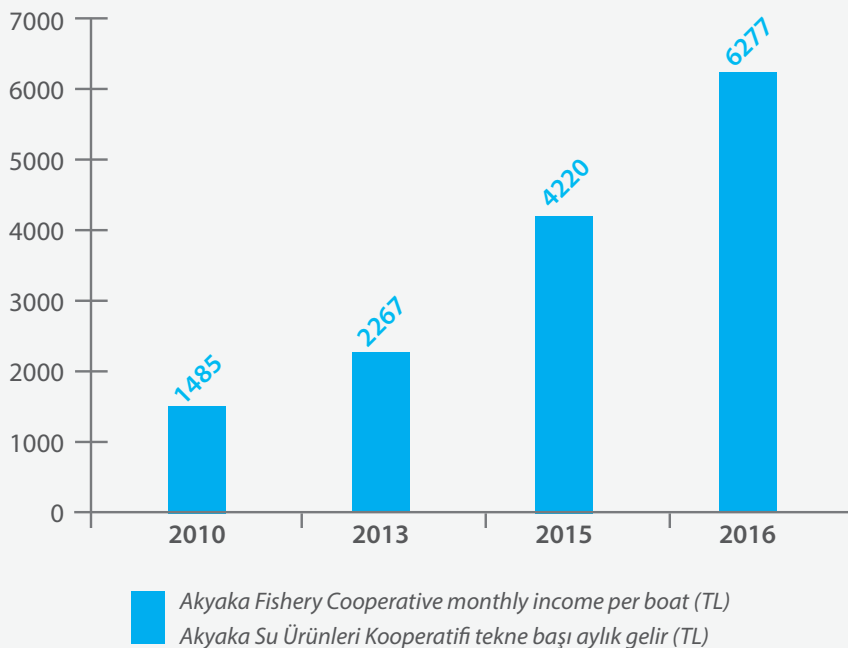
Akyaka Balıkçılık Kooperatifi ve bölgedeki küçük ölçekli balıkçılarla birlikte yola çıkılan, devletin kurumlarının da destek olduğu bu sivil toplum inisiyatifi tam bir başarı öyküsüne dönüşüyor. Öncelikle yasa dışı avcılığa verilen koruma desteği ile birlikte, Gökova Körfezi'ndeki biyolojik çeşitlilik ve balık stokları 5 yıllık bir süreç içinde neredeyse 4 kat artarken, bu durum küçük ölçekli balıkçı teknelerine yaklaşık 6 kat daha fazla kazanç olarak yansıyor.

"The starting point for the EU application was our ultimate goal to implement 1967/2006 European Common Fisheries Policy (CFP) for the first time in Turkey as a pilot project for Gökova Bay. According to the EU CFP the Mediterranean countries should declare, manage and monitor Marine Protected Areas as a tool for sustainable fisheries. We have already accomplished this through strict enforcement and implementation of the NFZs in cooperation with MSC, local community marine rangers, Coast Guard and Fisheries and Aquaculture General Directorate which presents a good example of co-management. The next step we saw was to implement other important tools like fishing gear limitations, and more fisheries restricted areas which are clearly described in EU CFP. The implementation of EU CFP in Gökova Bay needs a preparation period to allow fishers to transition their gears and other acclimate to other regulations. The project is a perfect opportunity to assess the changes required to align with the CFP, and to facilitate and the speed up this transitional period".

Sophie Benbow Project Coordinator

This civil society initiative that was started with Akyaka Fishing Cooperative and small-scale fishers in the region and supported also by governmental institutions turns into a complete success story. Biological diversity and fish stocks in Gökova Bay almost quadrupled in the last 5 years with the protection support against illegal fishing, and this is reflected on the boats of small-scale fishers in the form of approximately 6 times more income.

Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi Tekne Başı Aylık Gelir
Akyaka Fishery Cooperative Monthly Income Per Boat

Proje boyunca 26'sı kadın balıkçı olmak üzere, toplam 80 balıkçı ile birebir görüşmeler gerçekleştirilerek, AB'nin küçük balıkçıların kullandığı araç ve gereçler için ortaya koyduğu kurallara uygunlukları araştırıldı. Bu araç gereçlerin uzunlukları, ölçüleri, sayıları ortaya çok çarpıcı bir de sonuç çıkardı.

"Bu sayılar Türk mevzuatına uyuyor, ama ayrıca AB mevzuatının % 95'ini de yerine getiriyor. Sadece yılda bir veya iki kere kullanılan palamut ağının yüksekliği uymadığı için yüzde 95 diyorum. Onun da ölçüsünü küçülttüğümüz zaman iş bitecek, gidecek. Yarın hükümet derse ki, biz Gökova Körfezi'nde şu sınırlar içinde AB Ortak Balıkçılık Politikası'nın Akdeniz direktifini bundan sonra kullanacağız, hiçbir balıkçının hiçbir şey yapmasına gerek yok. Oldukları gibi devam edebilirler. . . AB Ortak Balıkçılık Politikası şu anda Gökova Körfezi'nde pilot olarak uygulanıyor".

Zafer Kızılkaya AKD Başkanı

Proje ile başarılan sadece bu da değil. Yerelde, tutulan balıklar hakkında toplanan bilgi de proje sayesinde çok geliştirildi. Hatta **Akyaka Balıkçılık Kooperatifinin tuttuğu datanın Türkiye'nin en iyisi olduğu ve doğruluk payının yüzde 99 gibi bir orana ulaştığı belirtiliyor.** Bu da Türkiye'de bir ilk. Eylül 2016'da lahoz balığının tüm Türkiye'de yasaklanmasına karşı, Akyaka Balıkçılık Kooperatifi elindeki data ile hükümete başvurarak, bu balığın Akyaka'da yüzde 30'a varan oranda gelire katkı sağladığı kanıtlandı.

Aralık 2016'da ise, yine proje kapsamında **SMART adı verilen bir program dünyada ilk defa balıklara ilişkin data toplamaya adapte edildi.** Akyaka Balıkçılık Kooperatifindeki balıkçılara veri toplama teknikleri konusunda eğitim verildi, gelen balıklar kayıt altına alındı. Bu sayede de yasadışı balıkçılık faaliyetlerinin tespitine yönelik elektronik izleme ve koruma sistemi bir adım daha öteye taşındı.

"Balık çıkarma verilerine ek olarak, denizde kullanım için özel olarak yeniden tasarlanan ve korucuların devriye ihtiyaçlarına göre uyarlanan SMART programı, Gökova'daki 4 korucu tarafından kullanılıyor. Program GPS verileri kullandığı için korucuların devriye sırasındaki anlık konumunun ve raporlanan her tür olay ve bunlarla ilgili olarak atılan adımların uzaktan izlenmesi mümkün olacak. Bu veriler yasal davalarda somut bir kanıt olarak sunulabilecek. Bu, Türkiye'de kullanılacak ilk deniz koruculuğu izleme programı (ve SMART'ın küresel ölçekte kullanılacağı ilk programlardan biri) ve korucular için de çok önemli bir kapasite geliştirme faaliyeti. Yöneticiler olarak bizlerin de devriyenin etkinliğini daha iyi izlememize ve mevcut kaynakları en iyi şekilde kullandıracak rotalar belirlememize imkan tanıyacak".

Sophie Benbow Proje Koordinatörü

Throughout the project, one to one meetings were held with a total of 80 fishers, 26 of whom were women, and their compliance with EU rules on the gears of small-scale fishers was reviewed. Lengths, sizes and numbers of these gears revealed a very striking result.

"These numbers comply with the Turkish legislation, but they also fulfil 95% of the EU legislation. I say 95% just because the length of bonito net used once or twice a year does not comply. When we make it smaller, it will be done. If the government says we will implement the Mediterranean directive of the EU Common Fishing Policy in Gökova Bay within some particular boundaries tomorrow, fishers will not need to do anything. They can just continue as they are. . . EU Common Fishing Policy is currently implemented in Gökova Bay on a pilot basis".

Zafer Kızılkaya MCS President

*This is not the only achievement in the project. The project also enhanced the information collected on local fishing. It is even stated that **data kept by Akyaka Fishing Cooperative is the best in Turkey and its accuracy has reached 99%. This is a first in Turkey. Although the white grouper was banned across Turkey in September 2016, Akyaka Fishing Cooperative applied to the government with its data and proved that fish contributed to the income in Akyaka up to 30%.***

*In December 2016, a programme called **SMART was adapted to gather data on fish for the first time in the world again in the scope of the project. Fishers at Akyaka Fishing Cooperatives were trained on data collection techniques and incoming fish were recorded. Thus, the electronic monitoring and protection system for the detection of illegal fishing activities took a step forward.***

"In addition to the fish landings data, the SMART program, specially re-designed for marine use and adapted to the ranger patrolling needs, is now used by 4 rangers in Gökova. Since the program uses GPS data, it will be possible to remotely follow the instantaneous position of the rangers during patrolling, as well as any reported incidence events and follow up steps. This will generate solid evidence for the cases carried to the court. It is the first marine ranger monitoring program to be used in Turkey (and one of the first to use SMART globally) and was a very important capacity building activity for the rangers. As managers it will allow us to more effectively monitor patrol efficiency and to develop routes for better optimization of available resources".

Sophie Benbow Project Coordinator

Her yönüyle başarılı olan Gökova örneğinin ardından, artık yeni proje fikirlerine doğru yola çıkıldı. Sırada Fethiye Körfezi ve kim bilir daha nereler var? Sivil Toplum Diyalogu Programı, balıkçılık projelerine desteğe devam edecek.

Following the extremely successful Gökova example, it is now time for new project ideas. Next is Fethiye Bay, and who knows where else? Civil Society Dialogue Programme will continue to support Fisheries projects.

ZAFER KIZILKAYA AKD Başkanı / MCS President

Uluslararası Whitley Doğa Koruma Altın Ödülü Bu Yıl Türkiye'nin Oldu!

AB-TR Ortak Balıkçılık Politikasının Gökova'da Uygulanması projesinin Türk ortağı Akdeniz Koruma Derneğinin Başkanı Zafer KIZILKAYA, Londra'da "Yeşilin Oskarı" olarak adlandırılan Whitley Doğa Koruma Altın ödülüne layık görüldü. Prestijli uluslararası bir çevre ödülü olan ve Whitley Fonu tarafından, kişilere doğayı koruma alanındaki başarılarından dolayı verilen ödülü, HRH Princes Royal'ın elinden alan Kızılkaya'nın bu ödüle layık görülmesinin nedeni, Akdeniz Koruma Derneğinin, yıllardan bu yana ısrarla Gökova Körfezi'nde yürüttüğü "Deniz Koruma Alanları Yönetimi Projesi". Bu proje ilk önce Whitley Fund for Nature, Fauna Flora International, rahmetli işadamı Mustafa V. Koç ve son bir yıldır da Avrupa Birliği Bakanlığının Sivil Toplum Diyalogu Programı tarafından AB-TR Ortak Balıkçılık Politikasının Gökova'da Uygulanması projesiyle destekleniyordu.

International Whitley Gold Award goes to Turkey this year!

Zafer Kızılkaya, the president of the Mediterranean Conservation Society which is the Turkish partner of the Implementation of EU Common Fisheries Policy in Gökova Project, won the Whitley Gold Award known as the "Green Oscars" in London. The reason why Kızılkaya, who was handed the award by HRH Princess Royal, is awarded with this highly prestigious international nature award given by Whitley Fund to individuals in recognition of their work regarding nature protection, is the "Marine Protected Areas Management Project", which has been conducted by the Mediterranean Conservation Society in Gökova Bay for years. This project was initially supported by the Whitley Fund for Nature, Fauna Flora International, and the late businessman Mustafa V. Koç, and in the last year by the Implementation of EU Common Fisheries Policy in Gökova Project carried out under the Civil Society Dialogue Programme of the Ministry for EU Affairs.

"Bu projenin ilişkimizi güçlendirdiğine inanıyoruz. Bu proje, proje faaliyetlerinin sahadaki başarısının yanı sıra, finansal raporlama ve yönetim açısından da çok talepkardı. Gelecekte belki de kendi hibelerini yönetebilmeleri için kapasitelerini geliştirerek AKD'yi bu süreçte desteklemiş olabilmeyi umuyoruz. Proje, Türk ortaklarımızla yüz yüze vakit geçirebilme fırsatları da sundu ve bu durum ilişkimizin ilerletilmesi açısından çok değerliydi. Şu anda proje faaliyetlerinin Gökova dışındaki bölgeleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi için kendileri ile iletişim halindeyiz ve AKD ekibiyle ilişkilerimizin devam etmesini büyük hevesle bekliyoruz".

FFI

"We believe this project has strengthened our relationship. Apart from the continued success in the project activities on the ground this project has presented some serious challenges for financial reporting and management, and we hope we have been able to support MSC through this, building their capacity to perhaps manage their own grant in the future. This project has presented us with additional opportunities for face to face time with the Turkish partners, which has been very valuable and has served to further our relationship. We are currently in discussions with them to expand the project activities to other areas beyond Gökova and we very much look forward to our continued relationship with the MSC team".

FFI

Photo: Whitley Fund for Nature

"Bu proje finansal yönetim, harcama ve personel yönetimine ilişkin genel kurallar açısından en zorlayıcı projelerden biriydi. FFI ekibinin finansal izleme, belgelendirme, bütçe ve son tarihlere ilişkin desteği olmadan bu projeyi yönetemedik. Çok iyi bir ekip çalışması ortaya koyduk. Türk ortak olarak, proje yönetimi ve faaliyetlerin finansal izlemesi konusunda çok şey öğrendik. Gelecekteki daha büyük ölçekli projeler ve karşımıza çıkabilecek güçlükler konusunda kendimize daha çok güveniyoruz. FFI'nin oluşturduğu SMART yazılımı korucularımız ve kooperatif personeli tarafından kullanılıyor ve proje personelinin kapasitesinin geliştirilmesi üzerinde büyük etkiye sahip. Deniz korucuları için çok bilinçlendirici bir uygulama, devriye ve kayıt tutma faaliyetlerinde teknolojinin kullanılmasına imkan tanıyor. Tasarımı çok iyi, ayrıca bize yeni öğrenme fırsatları sunan, eğlenceli eğitim süreci de çok güzeldi".

AKD

"This project was the most challenging one in terms of financial management, overall rules on spending and staff management. We could not have managed this project without day to day support of FFI team about financial monitoring, documentation, budgets and deadlines. It has been a great teamwork. As a Turkish partner we have learnt many things about project management and financial monitoring of the activities. We are more confident for bigger scale projects and challenges in the future. SMART software FFI arranged is now being used by our rangers and cooperative staff and has a big impact on the capacity building of the project staff. It is an eye opening application for marine rangers and allows technology for patrolling and recording activities. We appreciate the design and training period which offered new learning skills and was also great fun".

MSC

Sivil Toplum Diyalogu Programı, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir. Bu yayının iğeriğinden sadece SIPU International liderliğindeki konsorsiyum sorumlu olup, hiç bir Şekilde Avrupa Birliği'nin ve/veya Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği Bakanlığı'nın görüŐlerini yansıtığı Őeklinde yorumlanamaz.

Civil Society Dialogue Programme is co-funded by the European Union and Republic of Turkey. The content of this publication is the sole responsibility of the consortium led by SIPU International and in no way be interpreted as the opinion of the EU and/or Republic of Turkey and Ministry for European Union Affairs.

www.ab.gov.tr

www.siviltoplumdiyalogu.org

 [ABBakanligi](#)

 [ABBakanligi](#)

 [ABBakanligi](#)

 [ABdiyalogu](#)

 [DiyalogProjesi](#)

 [siviltoplumdiyalogu](#)